

FRANCI-
SCI HOTOMA=

NI IVRISCONSULTI
Legum Romanarum
Index.

Τῆς ἐπιμολείας δὲ λα πᾶντα γίνεται.

*Cum gratia & privilegio Caesario in Annos V.
Et Regis Galliarum in Annos XX.*

BASILEAE, APVD EPISCOPIVM
Iuniozem, M. D. LVIII.

Ob. 6. II, 3326

FRANCISCVS

HOTOMANVS LE- ctori S.

Per æpretium esse arbitror, tibi lector optime, scriptionis huiusce meæ, consilijq; rationem omnem breuiter aperire: quod cum editione superiore facere prætermisisssem, sensi meam mihi fraudi negligentiam fuisse. Cum duobus

ab hinc annis, post argumenta in singulas Pædectarum & Codicis leges absoluta, magnū & laboriosum opus De uerborum quæ ad ius pertinent significatione, scribere instituissem, & quæ ad illud institutum meum pertinere, undiq; apud Græcos & Latinos scriptores studiose conquirerem, non incommode me facturum putauit, si legum quoq; Romanarum nomina, & breuem aliquam significationem earum rerum quas uel iuebant, uel uetabant, eo ordine quem in opere uniuerso sequebar, colligerem: ut ea suum in locum, hoc est, sub litteram referrentur. Quod idem & in senatuscōsultis, & in magistratibus, ut in Iurisconsultis factū studiosi adulescentes breui, ut spero, cognoscent. In hoc autem negotio quid officij mei fuerit, facile, ut opinor, quiuis intelligit summam scilicet cuiusq; rei leuiter attingere, & digitos, ut dici solet, ad fontes, hoc est ad auctores ipsos unde planius intelligi cuncta possent, intēdere. Ecce at-

E P I S T O L A.

tem dum huic operi incumbo, mihi literæ à Paulo Manutio afferuntur. Viro non modo eruditione admirabili, sed etiam ingenio planè singulari prædito, in quibus, quemadmodum consuetudo nostra fert, propter eius erga me benevolentiam, meumq; erga ipsum studium instituta, mihi cum de præstantissimis alijs suis consilijs, tum etiam de libro de legibus prope diem edendo, scribebat. Quare cognita, anceps me, ijs de causis quas quivis sua pte sponte intelligit, cogitatio suspensum incertumq; tenuit: dum amicitia nostræ nihil magis consentaneum esse statui, quàm humaniter ei dubitationem meam aperire, ut si ei uideretur, scriptum illud meum extinguerè, neq; unquam in manus hominum peruenire sinerem. Respondet ille pro sua singulari humanitate comiter, sibi non modò non ingratum, sed etiam iucundissimum fore, si liber ederetur. multaq; in hanc sententiam, quæ non tam ex iudicio, quàm benevolentia profecta esse facile intelligebam. Ita liber typographo missus, festinanter, instante nimirum Fræcfordiensi mercatu, impressus, eoq; deportatus, præstantissimum Pauli Manutij & insigne opus, ijsdem in comitijs honores iam omnes sic affecutum offendit, ut huic tamen nostro gratiæ non nihil relinqueret. Sic enim à plerisq; exceptus est, ut nulla propemodum exempla in alterum mercatum typographo superessent, nonnulliq; de illo imprimendo librarioli consilium inirent. Qua de causa faciendum iam putavi, ut alteram eiusdem libri editionem his nundinis adornarem: quantum ex diuturniore ueterum auctorum obseruatione, tum uerò ex Manutiani libri lectione iucundissima me-

liorem

EPISTOLA.

liorem aliquanto fore mihi quidem persuadeo. tametsi si quid adhuc in ea desiderabitur (multa autem eiusmodi fore, non mediocriter pertimesco) peto ab æquis lectoribus, primum ut instituti mei quod superius exposui, consiliq; rationem meminerint: deinde ut cogitent uel me inuito atq; ignorante superiorem editionem renouari à quibusdam typographis potuisse: illud quoq; petere non uerebor, ut aliqua huiusce culpæ pars occupationibus ijs tribuatur, quibus in multo maioribus, et, ut spero, melioribus libris edendis dies iam & noctes distineor: quorum nomina & inscriptiones, ne quid à me temporis causa fingi uideatur, infrà subscribam. Vale lector optime, & salue.

Iurisconsultus, siue de optimo genere iuris interpretandi.

Commentarius in libros quatuor Institutionũ iuris.

Commentarius de Verbis iuris.

Commentarius in aliquot Ciceronis orationes.

Commentarius in leges XII. tabularum.

De legis actionibus, & formulis antiquis.

Elementa antiquitatum Romanarum.

Observationum in Pandectas libri IIII.

INDEX RERVM
DE QVIBVS QVAEQVE
lex lata est. Demonstrat autem quot,
quæq; leges perlatæ sint. Nam ROGA-
TIONES omnes, quæ perlatæ
non sunt, omisimus.

A

E Adulte- rijs, Iulia 43	Agraria Cornelia Agraria Flaminia Agraria Iulia	20 30 38
de Aedili- bus, Furia 30	Agraria Licinia Agraria Plotia Agraria Titia	49 68 89
de Aere alieno, Valeria 93	Agraria Thoria de Alea, Titia, Talaria, Cornelia, Publicia	89 89 87
de Aere alieno, Sulpitia 86	de Ambitu leges de Ambitu, Calpurnia	98 11
de Aere alieno Sempro- nia 81	de Ambitu, Cornelia Be- bia 18	
Agraria Seruilia 84	de Ambitu, Fabia 27	
Agraria Sempronia 81	de Ambitu, Iulia 41	
Agraria Liuia 53	de Ambitu, Pinaria 66	
Agraria lex paulò post C. Gracchi necem lata 99	de Ambitu, prima Poete- lia 68	
Agraria Appuleia 6	de Ambitu, Tullia 91	
Agraria Cassia 12		

Anna=

I N D E X

<i>Annalis Villia</i>	96	<i>tia</i>	35
<i>Annaria lex</i>	5	<i>de Carmimbus infamibus</i>	
<i>de Annona, Clodia</i>	14	pag,	98
<i>de Auctoritate patrum,</i>		<i>de Censorib. Clodia</i>	16
<i>Menia</i>	59	<i>de Censoribus, Cæcilia</i>	10
<i>de Auctoritate patrū, Cu</i>		<i>de Censura, Aemylia</i>	4
<i>ria</i>	25	<i>de Cessione bonorum, Iu-</i>	
<i>de Auentino, Acilia</i>	36	<i>lia</i>	45
B		<i>Cibaria, Aemilia</i>	4
<i>de Bello Antiochi, Corne</i>		<i>de Ciuitate, Gellia & Cor</i>	
<i>lia</i>	18	<i>nelia</i>	33
<i>de Bello Macedonico, Sul</i>		<i>de Ciuitate, Calpurnia</i>	12
<i>pitia</i>	87	<i>de Ciuitate, Iulia</i>	45
<i>de Bello Mithridatico,</i>		<i>de Ciuitate, Pappia</i>	62
<i>Manilia</i>	55	<i>de Ciuitate, Plautia Papi-</i>	
<i>de Bello Mithridatico,</i>		<i>ria</i>	67
<i>Sulpitia</i>	87	<i>de Ciuitate, Mensia</i>	59
<i>de Bello Persei, Licimia,</i>		<i>de Ciuitate Romana</i>	99
<i>Cassia</i>	51	<i>de Ciuitate, Seruilia</i>	85
C		<i>de Clauo pangendo, Ge-</i>	
<i>Castrensis lex</i>	101	<i>nutia, Aemilia</i>	34
<i>de C. Mario, Cornelia</i>	19	<i>de Cn. Pompeio, Ampia,</i>	
<i>de C. Mario, Manlia</i>	56	<i>Lambiena</i>	5
<i>de C. Seruilio</i>	99	<i>de Coitionib. Duilia, Me-</i>	
<i>Caducaria, Iulia</i>	43	<i>nenia</i>	27
<i>de Cæsare, Trebonia</i>	90	<i>de Collegijs, Clodia</i>	16
<i>de Cæsaris prouincijs, Va</i>		<i>de Colonia Nouicomi,</i>	
<i>tinia</i>	95	<i>Claudia</i>	17
<i>de Caia Tarratia, Hora-</i>		<i>de Colonijs, Appuleia</i>	6
		A	4
			de

LEGVM R.

de Colonijs deducēdis, Li	leria	94
uia 52	de Dictatura, Antonia	5
de Colonijs deducendis,	de Dictatore	99
Liua 53	de Donis & muneribus,	
de Colonijs deducendis,	Cincia	13
Acilia 1	de Donis & muneribus,	
de colonijs deducendis,	Titia	89
Aelia 2	de Duumuiris naualibus,	
de Colonijs, Iulia 39	Decia	26
de Colonijs deducendis,	de Duodecim tabulis, De	
Sempronia 83	cemuirales	26
Commissoria lex 18	E	
de Comitijis, Aelia 2	de Exulibus, Plotia	67
de Comitijis, Claudia 17	F	
de Comitijis, Clodia 14	Fabia lex	28
de Comitijis, Fufia 31	de Falfo, Cornelia	23
de Comitijis, Fufia 31	de Fœnore, Claudia	17
de Comitijis 99	de Fœnore, Duilia Mene=	
de Comitijis 100	nia	27
de Consecratione, Papiria	de Fœnore, Genutia	34
pag. 61	de Fœnore, Iulia	39
Curiata lex 25	de Fœnore, Licinia	49
D	Fœnoris femunciarij lex	
de Damno à canib. illato,	pag.	98
Pesulania 64	Frumentaria, Liua	53
de Damno iniuria dato,	Frumentaria, Sempronia	
Aquila 7	pag.	84
de Deditijis, Atilia 8	Frumentaria, Terentia	
de Defectione militũ, Va=	Castia	88
	de	

I N D E X

<p>de Fullonibus, Cæcilia 10</p> <p>de Furtis, Hostilia 36</p> <p style="text-align: center;">H</p> <p>de Heredum institutione, Vellea 47</p> <p style="text-align: center;">I</p> <p>de Iactu, Rhodia 76</p> <p>de Incestu, Peducea 64</p> <p>de Iniurijs, Cornelia 22</p> <p>de Intercessione, Clodia pag. 15</p> <p>de Iis qui legibus solvuntur, Cornelia 24</p> <p>Iudiciaria, Antonia 5</p> <p>Iudiciaria, Aurelia 9</p> <p>Iudiciaria, Cornelia 19</p> <p>Iudiciaria, Iulia 38</p> <p>Iudiciaria, Liwia 53</p> <p>Iudiciaria, Plautia 66</p> <p>Iudiciaria, Pompeia 69</p> <p>Iudiciaria, Pompeia 71</p> <p>Iudiciaria, Sempronia 82</p> <p>Iudiciaria, Seruilia 85</p> <p>de Iudicijs, Iulia 42</p> <p>de Iure dicundo, Plætoria pag. 67</p> <p>de Iugurtha Romam evocando, Memmia 58</p> <p>Iunia Vellea lex 96</p>	<p>de Iure Campanorum, Furia 30</p> <p>de Iure ciuitatis, Porcia pag. 72</p> <p>de Iure ciuitatis, Semproniana 83</p> <p>de Iure ciuitatis, Seruilia pag. 85</p> <p>de Iure ciuitatis, Pappia pag. 72</p> <p>de Iure ciuitatis, Sulpitia pag. 86</p> <p>de Iure ciuitatis, Valeria pag. 94</p> <p>de Iure patronatus, Pappia 63</p> <p>de Iure Sicularum, Rupilia 77</p> <p>de Iure suffragij, Valeria pag. 95</p> <p>de Iurisdictione Prætorij, Cornelia 24</p> <p style="text-align: center;">L</p> <p>de Legationibus liberis, Tullia 91</p> <p>de Legibus Consularis imperij, Terentia 88</p> <p>de Legibus, Aebutia 2</p> <p>de Legibus, Cæcilia Didia</p> <p style="text-align: center;">A 5 dia</p>
--	--

LEGVM R.

dia	IO	M
de Legibus, Iunia Licinia		de Magistratib. Bithynia,
pag.	47	rum, Pompeia 71
de Legibus, Licinia Iunia		de Magistratibus Corne-
pag.	52	lia 20
de Legibus & Cēforibus,		de Magistratib. Cornelia
Publilia	73	pag. 21
de Legibus Cēsarīs, Iulia		de Magistratibus, Duilia
pag.	39	pag. 27
de Legumlatorib. Licinia		de Magistratib. Genutia
Aebutia	52	pag. 34
de Liberali caussa, Clodia		de Magistratibus sacro-
pag.	13	sanctis, Horatia 35
de Libertate, Iunia Petro		de Magistratibus è plebe
nia	48	creandis, Licinia 49
de Libertinis, Iunia Nor-		de Magistratibus, Mar-
bana	47	tia 56
de Libertinis, Viscellia		de Magistratib. Plebeijs,
pag.	96	Publilia 72
de Limitib. Cornelia	25	de Magistratibus, Pom-
de Limitibus, Iulia	45	peia 71
de Limitibus, Sempronia		de Magistratibus, Sextia
pag.	84	pag. 86
de Ludis Apollinaribus,		de Magistratib. Sempro-
Licinia	50	nia 82
de Lusu Cornelia	24	Maieſtatis, Appuleia 6
de Luſu, Publicia	72	Maieſtatis, Cornelia 21
de Luſu, Titia	88	Maieſtatis, Iulia 40
		Maieſtatis, Varia 95
		Mania

I N D E X

Mania lex	55	gia	76
de Manumissionibus, Iulia	44	de Mulierum hereditatibus, Voconia	97
de Manumissionibus. Aelia Sentia	3	de Multa, Atria Tarpeia pag.	8
de Manumissione, Furia Caninia	32	de Multa, Tarpeia	88
de M. Tullio, Clodia	15	de Multa, Menenia Sextia pag.	58
de M. Tullio Cicerone, Cornelia	24	de Multarum estimatione Papiria Iulia	61
de Matronarum cultu, Oppia	60	de Municipiis, Cornelia pag.	20
de Maritandis ordinibus, Iulia	41	Muneralis lex	59
de Maritandis ordinibus, Pappia, Poppæa	62	N	
de Mense Iulio, Antonia pag.	6	de Natali urbis, Cornelia pag.	24
de Mense Augusto, Pacuvia	61	de Nexu, Pætilia Papiria pag.	68
de Metello, Appuleia	7	de Nocturnis coetibus, Gabinia	32
de Metello reuocâdo, Calidia	11	de Numero conuiuiarum, Orchia	60
de Minoribus, Lætoria pag.	48	de Nundinis, Hortensia	35
de Militia lex	98	O	
de Militia lex	101	Optima lex	60
Minutia lex	59	P	
de Mortuo inferendo, Re		Pagana lex	61
		de Pace Carthaginensium, Acilia, Minutia	1
		de	

L E G V M R.

de Pace Macedonica,		de Pompeio , Trebonia	
Marcia Atinia	56	pag.	90
de Parricidijs , Pompeia		de Pompeianis, Hircia	35
pag.	69	de Prætoribus, Babia	10
de Patrum connubijs, Ca-		de Proscriptis , Valeria	
nuleia	12	pag.	94
de Patritijs, Cornelia	18	de Prouincijs , Cornelia	
de Pauli triumpho, Cassia		pag.	21
pag.	13	de Prouincijs, Clodia	15
Peculatus, Iulia	44	de Prouincijs, Iulia	37
de Peculatu, Petillia	65	de Prouincijs, Iulia	39
de Pecunijs ob rem iudi-		de Prouincijs , Pompeia	
candam captis, Pom-		pag.	69
peia	71	de Prouincijs decernēdis,	
de Peregrinis, Licinia	5	Sempronia	84
Mutia	51	de Prouocatione & liber	
de Peregrinis, Petronia		tate populi, Valeria	
pag.	65	pag.	92
de Pessimūtio sacerdotio,		de Prouocatione, Valeria	
Clodia	16	pag.	93
de Piratis persequendis,		de Prouocatione, Valeria	
Gabinia	33	ibidem	
de Plagiarijs, Fabia	27	de Pueris impudicis, Scati	
de Plebiscitis, Horatia Va		nia	80
leria	35		
de Plebiscitis , Hortensia		Q	
pag.	36	de Quæstoribus , Corne-	
Pletoria lex	67	lia	21
Plotia Flauia	67	de Quæstoribus , lex pa-	
		gina	101
			de

I N D E X

R	pag.	85
de Regio & Consulari im- perio, Iunia	46	de Repetundis, Vatinia
de Regis Attali hæredita- te, Sempronia	81	pag. 96
de Regno Cypri, Clodia		S
pag.	16	de Sacerdotijs, rogatio Li- cinia
de Reis postulandis, Mem- mia	58	52
Remnia lex	76	de Sacerdotijs, Sextia Li- cinia
de Re militari, Sempro- nia	83	86
de Re nummaria, Claudia		de Sacerdotijs, Romuleia
pag.	17	pag. 77
de Re nummaria, Papiria		de Sacerdotijs, Atia
pag.	61	8
de Re nummaria, Liuia		de Sacerdotijs, Cornelia
pag.	52	pag. 21
de Re nummaria, Maria		de Sacerdotijs, Domitia
pag.	57	pag. 26
Repetundarum, Acilia	1	de Sacerdotijs, Iulia
Repetundarum, Cæcilia		38
pag.	11	de Sacerdotijs, Iulia
Repetundarum, Calpur- nia	ibid.	39
Repetundarum, Cornelia		de Sacerdotijs, Labiena
pag.	19	pag. 48
Repetundarum, Iulia	38	de Sacerdotijs, Mælia
Repetundarum, Seruilia		56
		de Sacerdotijs, Ogulnia
		pag. 59
		de Sacerdotijs, Antonia
		pag. 6
		Sacrata leges
		78
		Sacrata militaris
		ibid.
		Satyra lex
		79
		de Satricanis, Antistia
		5
		de Scribarum negotiatio- ne

LEGVM R.

he, Claudia	14	Sulpitia	86
de Senatu, Cassia	12	Sumptuaria, Antia	5
de Senatu supplendo, Cassia	13	Sumptuaria, Cornelia pagina	20
de Senatu habendo, Gabinia	33	Sumptuaria, Didia	26
de Senatu habendo, Pupia	73	Sumptuaria, Fannia	30
de Senatu supplendo, Sentia	84	Sumptuaria, Iulia	44
de Senatorum nauibus, Claudia	14	Sumptuaria, Licinia	50
de Senatorib. à Iugurtha corruptis, Mamilla pag.	55	de Suffragijs, Cælia	11
de Seruis, Petronia	65	de Suffragijs, Cassia	12
de Sicarijs, & ueneficis, Cornelia	22	de Suffragijs, Gabinia	32
de Socijs ac nominis Latini, Claudia	17	de Suffragijs, Maria	57
de Socijs Latini nominis, Liuia	52	de Suffragijs, Papiria	61
de Socijs, Liuia	54	de Suffragijs, Sempronia pag.	83
de Sodalitijs, Licinia pagina	51	de Syllæ dictatura, Valeria	93
de Socijs, Pappia	62	T	
de Statellis, Martia	57	de Templis & aris Sulpitia Sempronia	87
de Sumptib. funerum, Cornelia	20	Theatralis, Iulia	44
		Theatralis, Roscia	77
		de Terminis, Alliena	4
		de Terminis, Fabia	28
		de Terminis Fauia, uide Fabia	
		de Terminis, Mamilia	54
		de Terminis, Peducea	64
		de Terminis, Roscia	77
		de	de

I N D E X

<p>de Testamentis, Cornelia pag. 23</p> <p>de Testamentis, Furia 31</p> <p>de Testamentis, Iulia Mi- scella 46</p> <p>de Testamentis, Falcidia pag. 29</p> <p>de Testamentis, Glitia 34</p> <p>Tribunitia lex 90</p> <p>Tribunitia lex à quo sic nominatur 91</p> <p>de Tribunis militum, Ru- tilia 77</p> <p>de Tribunis militum, Ati- lia Martia 8</p> <p>de Tribunis militum, Lici- nia Cassia 51</p> <p>de Tribunis plebis, Sacra- ta Iunia 78</p> <p>de Tribunis Plebis, Iunia, uide Sacrata Iunia</p> <p>de Tribunis plebis, Ati- nia 9</p> <p>de Tribun. plebis. Trebo- nia 90</p> <p>de Tribunis plebis, Aure- lia 9</p> <p>de Tribunis pleb. Corne- lia 21</p>	<p>de Tribunis plebis, Icilia pag. 37</p> <p>de Tribunis plebis, Pom- peia 68</p> <p>de Trib. pleb. Lex 102</p> <p>de Triumpho, Maria Por- cia 57</p> <p>de Triumpho lex 102</p> <p>de Triuiratu quinquen- nali, Titia 88</p> <p>de Tusculanis, Flauia 30</p> <p>de Tutelis, Atilia 9</p> <p>de Tutelis, Claudia 18</p> <p>de Tutoribus, Iulia Ti- tia 45</p> <p style="text-align: center;">V</p> <p>de Vacatione lex 102</p> <p>de Vectigalibus, Liuia pag. 52</p> <p>Venaliu uendendorum, leges Maniliae 55</p> <p>de Vestalis capiendæ ritu, Pappia 62</p> <p>de Vestalis capiendæ ritu, Popilia 72</p> <p>de Veneno, Iulia 44</p> <p>Viaria, Scribonia pa- gina 81</p> <p>de Vi Clodia 15 de</p>
---	---

LEGVM R.

de Vi publica & priuata, Iulia	40	pag.	83
de Vi publica, Lutatia pa gina	54	de Vsucapionibus, Ati= nia	9
de Vi publica, Plautia	66	de Vsucapionibus, Iulia Plautia	46
de Vi & de ambitu, Pöpe ia	69	de Vsucapionibus, Scribo nia	81
de Vi, Pedia	64	de Vsuris, Gabinia	33
de Vicefima, Iulia	42	Vnciaria lex	97
de Vicefima, Manlia	56	de Vnius imperio, Regia	
de Vijs Italiae, Sempronia		pag.	73

SOLEGV M ROMA=

NARVM ACCOMMODA=

ta ad literarum ordinem

enumeratio.

A

CILIA Minutia de pace Carthaginiensium. Tulere M. Acilius, & Qu. Minutius Tribuni pleb. Cornelio, Aelio COSS. Anno ab urbe condita DLII. Vellentne iuberentne senatum decernere, ut cum Carthaginiensibus pax fieret? & quem eam pacem dare, quemq; ex Africa exercitus deportare iuberent? De pace, uti rogas, omnes tribus iusserunt: pacem dare, P. Scipionem, eundem exercitus deportare. Liuius lib. 30.

Acilia de colonijs deducendis. Tulit C. Acilius Tribunus pleb. Cornelio, Minutio COSS. Anno ab V. C. DLVI. Vt quinque colonie in ora maritima deducerentur: duae ad hostia fluminum Vulturni, Literniq; una Puteolos, una ad Castrum Salerni. his Buxentum adiectum: tricentae familiae in singulas familias iubebantur mitti. Liuius lib. 32.

Acilia repetundarum. Tulit M. Acilius Glabrio. Vt repetundarum causa una actione absolueretur. id est, ut neq; reum comperendinari, neq; causam ampliari liceret, Cic. Verr. 2. & 3; et in secundā Asconius.

Acbutis

Aebutia de legibus. Tulit Aebutius Trib. pl. Ut duodecim Tab. capita quæ Reip. propter antiquitatem obsoletasq; res inutilia essent, abrogarentur: solæ Legis actiones Centumviralium causarum manerent. Gellius lib. 16. cap. 10.

Aebutia Licinia. Vide Licinia Aebutia.

Aelia de colonijs deducendis. Tulit Q. Aelius Tubero Tribunus plebis, Cornelio, Sempronio COS S. Anno DLVIII. Ut Latine duæ colonie, una in Brutios, altera in Thurinum agrum deduceretur. Livius libro 34.

Aelia de comitijs. Tulit Q. Aelius COS. cum M. Junio, Anno DXXXVI. Ut quoties cum populo ageretur, augures de cœlo seruarent, magistratus & obnunciandi, id est denunciandi agi per Iouem non licere, & legislationi intercedendi potestatem haberent. Nam quum lex ferretur, Augures de cœlo seruabant: magistratus, siquid obseruatum erat, quo impediri comitia possent, nunciabant. Cicero in Pisoniana, ubi centum ante Pisonis & Gabinij consulatum annis latam hanc fuisse legem scribit, oratorie & suo more. Mentio est apud omnes frequentissima.

Aelia Sanctia quæ nominatur in Topicis Cicero nis, inducenda est auctoribus antiquis libris, sententiâq; ipsa & historie ueritate postulante. idq; iampridem interpretum nonnulli docuerunt.

Aelia

Aelia Sentia de manumissionibus. **Tule-**
re Sex. Aelius, C. Sentiuss COSS. Anno DCCLVI. Vt
 qui serui poenae causa uincti à domino quibusue iniuste
 notae fuerant, quiue propter noxam torti, nocentesue
 inuenti, quiue traditi ut ferro aut cum bestijs depugna-
 rent, quiue in custodia fuissent, ij si manumitterentur
 non ciues Rom. sed dedititiorum numero essent: id est ut
 neq; coniubium, neq; commercium, neq; testamenti fa-
 ctionem haberent. ut minorem triginta annorum ser-
 uum uindicta aut testamento, nisi causa apud consilium
 probata, manumittere non liceret. Ne dominus annis uiginti minor, seruum nisi causa apud consilium probata
 manumitteret. Vt seruus ab eo domino qui soluendo non
 est, testamento liber esse iussus, & haeres institutus, & si
 minor sit triginta annis, uel in ea causa sit ut dedititius
 fieri debeat, ciuis Romanus & haeres sit, si tamen alius
 ex eo testamento nemo haeres sit. Quod si duo pluresue
 liberi haeresue esse iussi sunt, primo loco scriptus li-
 ber & haeres sit. Vt si patronus libertum inopem non
 aluerit, primum libertatis causa impositis tam ipse,
 quam is ad quem ea res pertinebit, multetur: Dein i-
 psius hereditate, tum ipse tum ipsius liberi priuentur,
 nisi haeres institutus sit. postremo à bonorum possessio-
 ne remoueatur, praeterquam secundum tabulas.

Ne dominus in manumittendo seruo seruauè legem
 ei de contrahendo matrimonio, quae ciuis R. liberta-
 tem imminuat, imponat. si secus faxit, ad eius legiti-
 mam hereditatem ne admittatur. Ulpianus & Iusti-
 nianus in Institut. Item Iulianus l. qui soluendo 42.

Paulus l. si is qui, 55. l. si is qui, 57. l. qui soluendo, 60.
 l. si non lex, 83. D. de hæredibus instit. l. sciendum, 70.
 D. de uerborum significat. l. i. C. qui manum. non poss.
 l. 3. §. 2. D. de suis & legit. l. si patronus, 33. D. de bon.
 libert.

Aemilia cibaria. Tulit M. Aemilius Lepidus
 COS. cum Q. Lutatio Catulo, Anno DCLXXV.
 Hac non sumptus cœnarum. sed ciborum genus & mo-
 dus præfinitus est. Gellius lib. 2. cap. 24. Macrob. Sa-
 turn. lib. 3. cap. 17.

Aemilia de censura. Tulit Mam. Aemilius Di-
 ctator, Anno CCCXX. Ne censura quæ usq; eò quin-
 quennalis fuerat, plusquam annua ac semestris esset. Li-
 uius libro quarto, & 9.

Alliena de terminis. Tulit. Eius hoc
 caput legitur in libro De agrorum conditionibus ualde
 corruptum, sed ex Roscia, quam suo loco describemus,
 sic castigauimus: Quæ colonia hac lege deducta, quod-
 ue municipium constitutum erit, qui limites decumani,
 quæcunq; fossæ in eo agro erunt, qui ager hac lege da-
 tus assignatus erit, ne quis eos limites decumanos, obse-
 pito, nèue quod in eis immolitum, nèue quid ibi posi-
 tum habeto, nèue eos arato, nèue eas fossas obturato, nè-
 ue quis sepito, quominus suo itinere aqua ire fluere pos-
 sit. Si quis aduersus ea quid fecerit, in res singulas quo-
 tiescunq; fecerit, **IIII.** colonis, municipibusue ijs in
 quorum

quorum agro id factum erit, dare damnas esto: pecunia
qui uolet petitio hac lege esto.

Ampia Labiena de Cn. Pompeio. Tulere
T. Ampius, T. Labienus Tribuni pleb. Metello, Afranio
COSS. Anno DCXCIII. Ut Cn. Pompeius uictor ex
Asia ludis Circensibus corona aurea & omni cultu tri-
umphantium uteretur, scenicis autem prætexta coro-
naq; aurea. Velleius lib. 2.

Annaria lex dicebatur ab antiquis ea, qua finiun-
tur anni magistratus capiendi. Festus. Vide Villia.

Antia sumptuaria. Tulit Antius Restio. De
sumptu in conuiuia. & Ut qui magistratus esset, magi-
stratumue capturus esset, ne quò ad cœnam nisi ad cer-
tas personas itaret. Gellius lib. 2. cap. 24. Macrobius
libro tertio, cap. 17.

Antistia de Satricanis. Tulit M. Antistius Tri-
bun. pleb. Foslio (ut opinor) & Plautio COSS. Anno
DCXXXV. Vti Senatui de Satricanis ciuibus Ro. sen-
tentia ferendæ ius esset. Liuius libro 26.

Antonia iudiciaria. Tulit M. Antonius COS.
cum C. Iulio, Anno DCCIX. Ut tertia iudicum decuria,
è centurionibus, antesignanis, alaudis, manipularibus,
fieret. Cicero Philipp. 1. & 5.

Antonia de Dictatura. Tulit idem Triumuir

R. P. C. Ne quis ullam ob causam de Dictatore creando referret, néue Dictaturam oblatam acciperet. qui secus faxit, cum ut necare ius fasq; esset. Appianus Emphyl. 3.

Antonia de nomine mensis Iulij. Tulit idem. Vt qui mensis antea Quintilis uocabatur, quod à Martio qui priscis temporibus primus fuerat, quintus esset: is à C. Iulij Cæsaris nomine Iulius deinceps diceretur: quòd hoc mense ad quartum Idus Quintil. Iulius natus esset. Macrob. lib. Sat. 2. cap. 12.

Antonia de sacerdotijs. Tulit idem. Vt ius cooptandorum sacerdotum à populo ad illorum collegium iterum transferretur. Dio lib. 37.

Appuleia de colonijs. Tulit L. Appuleius Saturninus Trib. pleb. C. Mario VI. L. Valerio COS S. Anno DCLIII. Vt in singulas colonias ternos ciues Rom. C. Marius facere posset. Cicero Pro Balbo.

Appuleia agraria. Tulit idem, eodem anno, Vt quem agrum C. Marius COS. in Gallia pulsus Cimbris, in ditionem populi R. redegisset, is populo R. diuideretur, & si ita lex sciuisset, intra diem quintum à singulis senatoribus in eam iuraretur: qui non iurasset, ei multa pœna esset. Appian. lib. De bellis ciuil. 1.

Appuleia maiestatis. Tulit idem. Meminit Cicero lib. De oratore secundo, ubi de caussa Norbani loquitur

quitur, quem maiestatis Appuleia lege postulatum defendit Antonius.

Appuleia de Metello. Tulit idem. Vti *Qu.* Metello Numidico Consuli quod legi ipsius Agrariæ quæ intra quintum diem iurari in eam iubebat, non paruisse, aqua & igni interdiceretur. Appian. lib. De bello ciuil. 1. Cicero pro Sextio, & alibi.

Aquila de damno iniuria dato. Tulit C. Aquilius Gallus, Trib. plebis: uti scribit Vlpian. l. 1. D. ad leg. Aquil. ex quo Plebiscitum uerius appellatur. Eius tria capita fuere, quorum primum & tertium his extat uerbis. Qui seruum seruamue, alienum alienamue quadrupedemue pecudem iniuria occiderit: quanti id in eo anno plurimi fuit, tantum æs dare domino damnas esto. Ceterarum rerum præter hominem & pecudem occisos, si quis alteri damnum faxit, quod uerberis, fregerit, ruptis, iniuria: quanti ea res erit in diebus triginta proximis, tantum æs domino dare damnas esto. Aduersus infamem in duplum actio esto. Non dubitauit autem **QUADRUPEDEMUE PECUDEM** pro vel restituere: quod mendum mirum est, tam multorum eruditumque oculos aspectumque fugisse. Hanc autem puto esse legem de qua Cicero in Bruto sic loquitur, Atque eodem tempore accusator de plebe L. Cæcidianus fuit, quem ego audiui iam senem, quum ab L. Sabellio multam lege Aquilia de iniuria petiisset. Opinor enim legendum **DAMNI INIURIA**: qua de formula diximus in Orat. pro Comædo, & multam intelligi, quanti plurimi estimationem.

Ateria Tarpeia, de multa. Tulere Sp: Tarpeius, A. Aterius COSS. Anno CCXCVIII. Vt omnibus magistratibus multæ dicendæ ius esset: quum antea solis Consulibus id liceret: ita tamen ne uel duos boves, uel triginta oues excederent. Vt quum multa pecoris armentiq; à magistratibus diceretur, bos centussis, ouis decussis æstimaretur. Dionys. lib. 10. Gellius lib. 2. cap. 1. Festus lib. 14. in uoce Peculatus.

Atia de sacerdotijs. Tulit T. Atius Labienus Trib. pleb. L. Iulio, C. Marcio COSS. Anno DCXXXIX. Vt populus sacerdotia (quemadmodum olim lege Domitia) mandaret, quum antea sacerdotes lege Cornelia à Pontificum collegio crearentur. Dio lib. 37.

Atilia de dedititijs. Tulit L. Atilius Trib. pleb. Claudio, Valerio COSS. Anno DXLIII. Omnes Campani, Attellani, Calatini, Sabatini, qui se dediderunt in arbitriū ditionemq; populi R. Fulvio Proconsuli, quæq; unà secum dediderunt, agrum urbemq;, diuina humanaq;, utensiliaq;, siue quid aliud dediderunt: de his rebus quid fieri uelitis, uos rogo Quirites. Plebs sic iussit, Quod Senatus maxima pars censeat, qui assidetis, id uolumus iubemusq;. Hæc Liuius lib. 26.

Atilia Martia de Trib. militum. Tulere L. Aelius, C. Martius Tribun. pleb. Iunio Aemilio COSS. Anno CDXLII. Vt Tribuni militum seni deni in quatuor legiones à populo crearentur. Quæ antea, perquam

*perquam paucis suffragio populi relictis locis, Dictatorum & Consulum fermè fuerant beneficia. Livi-
uius libro 9.*

Attilia de tutelis. Tulit. *Vt mulieribus pupillisque tutores non habentibus, à Pratore & maiore Tribunorum pleb. parte darentur. Vlpian. capite Instit. 12. Imperator, De Atiliano tutore. Livi-
us libro 39.*

Atinia de usucapionibus. Tulit. *Vt quod surreptum esset, eius rei aeterna auctoritas esset, nisi si in eius cui surreptum esset, potestatem reuertisset. Gell. lib. 17. cap. 7. Paulus l. 4. §. 4. D. De usurpat. Iu-
lianus l. 33. eiusd. tit. Cicero Verr. 3.*

Atinia de Trib. pleb. Tulit. *Vt qui Tri-
bunus pl esset, idem senator esset: dicendæq; in senatus
sententiæ ius haberet. Gell. lib. 14. cap. ult.*

Aurelia de Tribunis pleb. Tulit C. Aure-
lius Cotta COS. cum L. Octauio Anno DCLXXXVIII.
*Vt Tribunis pleb. liceret postea alios magistratus cape-
re: quod lege Sulle ijs erat ademptum. Padianus. Verri-
na l. Livi-
us libro 97. Velleius libro 2.*

Aurelia iudiciaria. Tulit C. Aurelius Cotta
Prator, M. Crasso, Cn. Pompeio primum COSS. Anno
DCLXXIII. *Vt iudicia quæ penes solos senatores*

erant, inter senatores, & equestrem ordinem, & Tribunos ærarios communicarentur. Cicero in Verrinis sæpe, Asconius in eisdem in Orat. pro Cornelio, & in Pisonem. Florus uerò epitome 97. Velleius lib. 2. ubi tamē Tribunos ærarios non nominat.

B

BÆbia de prætoribus. Tulit. Ut alternis annis quaterni Prætores crearentur. Livius libro 40. Festus nominat libro 16. in uoce, Rogat.

C

CÆcilia de fullonibus. Tulit Cæcilius Metellus, C. Flaminius, L. Aemilius CENS. dedere ad populum ferendam. Plinius libro 35. capite 17.

Cæcilia Didia de legibus. Tulerunt Qu. Cæcilius Metellus, T. Didius C O S S. Anno DCLV. Ne multis de rebus coniunctim una rogatione ad populum ferretur, ne populo necesse esset in coniunctis rebus compluribus aut id quod nollet accipere, aut id quod uellet repudiare. Cicero Philipp. 5. pro Domo sua, & ad Attic. epist. 1.

Cæcilia de censoribus. Tulit Qu. Cæcilius Q. F. Metellus Pius, Scipio COS. cum Pompeio. Anno DCCI. Ut Censoria potestas, quam P. Clodius Trib. pl. immiuerat, restitueretur. Dio.

Cæcilia

Cæcilia repetundarum. Tulit. Nomina-
tur à Valerio Max. lib. V I. cap. XI.

Cælia, de suffragijs. Tulit Cælius Trib. pleb.
Q. Cæcilio, T. Elaminio COSS. Anno DCXXX.
Vt etiam in perduellionis iudicio quod Cassia lege Ta-
bellaria exceptum erat, populus nō uoce sed tabella sen-
tentiam ferret. Cic. libro de leg. 3.

Caducaria. Vide Iulia Caducaria.

Callidia de Metello reuocādo. Tulit Qu.
Callidius Trib. pleb. ut Qu. Metellus qui quod in Satur-
nini legem iurare noluerat, exilio damnatus erat, in ci-
uitatem reuocaretur. Valer. Max. lib. V. cap. II. Cicero
pro Plancio.

Calpurnia repetundarum. Tulit L. Calpur-
nius Piso Trib. pleb. L. Marcio, M. Manilio COSS. An-
no DCIIII. nulla antea quum fuisset. Vt quibus in pro-
uincijs magistratus populi R. eorum ue comites pecu-
nias contra leges cepissent, earum prouinciarum homi-
nes iudicio Romæ constituto suas pecunias repeterent.
Cic. De offic. II. in Bruto & Verrina V.

Calpurnia, de ambitu. Tulit C. Calpurnius
Piso COSS. cum M. Glabrione, Anno DCLXXXVI.
Vt ambitus damnati omni honoris petitione prohibe-
rentur certaꝫ pecunia multarentur. Dio. lib. 26. Cic,
pro

pro Muræna, pro Cornel. & in eam Afcon.

Calpurnia de ciuitate. Sifenna histor. lib. 4. Milites ut lex Calpurnia concefferat, uirtutis ergo ciuitate donari. Hæc Nonius in uoce Ergo.

Canuleia, de patrum cõnubijs. Tulit C. Canuleius Trib. pleb. M. Genutio & C. Curtio COSS. Anno CCCIX. Vt plebi cum patribus connubiorum ius efferet. Vt Tribuni militum consulari potestate promiscue ex patribus ac plebe crearentur. Augustinus lib. De ciuit. Dei III. cap. 17. Liuius lib. 4.

Cassia agraria. Tulit Sp. Cassius Consul cū Virginio, Anno CCLXVII. Vti ex agro Hernicis, quibus cum fœdus ictum erat, adempto, dimidium Latinis, dimidium plebi diuideretur. Lex tamen nõ tenuit. Liuius lib. 2. Valerius lib. 5. cap. 8.

Cassia de senatu. Hanc tulit L. Cassius, L. F. Lõginus, Tribunus pl. C. Mario, L. Flacco COSS. Anno DCLIII. Vt quem populus damnasset, cui ue imperium abrogasset, in senatu ne efferet. Afcon. in Cornel.

Cassia de suffragijs. Tulit L. Cassius, Trib. pl. Lepido & Mancino COSS. Anno DCXVI. Vt iudices sententias, quas uoce dicebant, tabellis ferrent: in his etiam populus ipse, duntaxat quum de multis iudicaret, non de capite: nimirum in perduellionis iudicio, Ci

cero in Lælio, ubi hanc legem biennio post Gabinia la-
tam scribit. Item in Bruto, & lib. De legib. 3. Itē Afcon.
in Cornelianam, & Verrinam II.

Cassia de Pauli triumpho. Tulit Qu. Cassius
Prætor, Aelio, Iunio C O S S. Anno DLXXXVI. Ut
Paulo, Anicio, & Octauio ex bello Macedonico cū ui-
ctoria redeuntibus, quo die urbem triumphantes inue-
herentur, imperium esset. Liuius lib. 45.

Cassia de senatu supplendo. Tulit C. Cas-
fius Prætor, Dictatore Iulio Cæsare. Ut in numerum pa-
tritorum qui Senatui deessent, alij sublegerentur. Tac-
itus lib. 11. Suetonius autem in Iulio Cæsare scribit, eum
senatum suppleuisse, patritios allegisse, Prætorū, Aedi-
lium, Quæstorum, minorum etiam magistratuuum nu-
merum ampliassse. Vtrum autem illa Cassia lege, an alia,
incertum est.

Cincia de donis & muneribus. Tulit M.
Cincius Trib. pleb. Cornelio, Sempronio C O S S. An-
no DXLIX. Ne quis ob causam orandam donum mu-
nusue caperet. Liuius lib. 34. Tacitus lib. 13. Cicero in
Catone, ad Att. I. & de Orat. II. Festus hanc Munerale
à Plauto uocari scribit. Neq; muneralem legem, neq; le-
noniam, Rogata fuerit nec ne, flocci æstimo.

Clodia de liberali causa. Tulit App. Claudius
Decemuir, cum collegis: Anno CCCII. Ut quum quis in
seruitutem assereretur, uindiciæ secundum libertatem
darentur.

Claudia de senatorū nauibus. Tulit. Qu. Claudius Tribun. pleb. P. Cornelio, T. Sēpronio COSS. Anno DXXXV, Ne quis Senator, qui ue Senatoris pater fuisset, maritimam nauem, quæ plusquam trecentarum amphorarum esset, haberet. Id satis habitum ad fructus ex agris uectandos: quæstus omnis patribus indecorus uisus est. Liuius lib. 21.

Claudia de scribarum negociatione. Videtur proximæ Claudiæ pars fuisse. Suetonius in Domitiano, Scribas quæstorios negociantes ex cōsuetudine, sed contra Claudiam legem uenia in præteritum donauit. Aliud ea de lege nihil reperio.

Clodia de annona. Tulit P. Claudius Tribun. pleb. Pifone, Gabinio COSS. Anno DCXCV. Ut frumentum populo, quod antea semis æris ac trientibus in singulos modios dabatur, gratis daretur, & Sex. Claudio frumentaria procuratio mandaretur. Ascon. in Pisonianam, Cic. pro Sestio, & in Pisonem, & Pro domo.

Clodia de comitijs. Tulit idem. Ne quis per eos dies quibus cum populo agi liceret, de coelo serua-ret. Ut omnibus fastis legem ferri liceret: qua de causa legem Aeliam & Fusiam à Clodio sublatam toties Cicero queritur: in Sextiana, Pisoniana, & in hanc Asconius, & Dio. lib. 38.

Clodia

Clodia de ul. Tulit idem. Vt de ijs qui ciues R. sine iudicio populi indictaq; causa necassent, quæstio haberetur. Tulit autem ob Ciceronē & alios, à quibus necati erāt Catilinarij, quamuis nominatim de Cicerone nullam faceret mentionem. Velleius libro 2. Dio. XXXVIII. Cicero ad Att. III.

Clodia de M. Tullio. Tulit idem. Vt M. Tullio Ciceroni quòd falsum S. C. retulisset, quòd ciues Rom. indemnatos necasset, aqua & igni interdictum esset, ne ue ei intra quingēta passuum millia liceret esse, ne quis de ipsius reditu ad senatum referret, ne quis sententiam diceret, ne disputaret, ne loqueretur, ne pedibus iret in sententiam, ne scribendo adesset. Pro domo sua, post reditum in sen. & lib. ad Att. III. & Dio lib. 38.

Clodia de prouincijs. Tulit idem. Vt Gabinio, Syria, Babylon, Persæ: Pisoni, Macedonia, Achaia, Thessalia, Græcia, omnisq; Bœotia proconsulari imperio mandaretur: ijsq; cum exercitu in eas prouincias ituris pecunia ex ærario attribueretur. Cicero Pro domo, & in Sextiana.

Clodia de intercessione. Tulit idem Clodius. Vt libera et soluta in ferendis legibus Tribunorum plebis potestas esset, neq; intercessione impediretur. Cicero in Sextiana, Nouem enim Tribunis unus obistere poterat. Diodorus libro 38.

Clodia

Clodia de collegijs. Tulit idem. Vt collegia, id est, conuentus artificum à Numa instituti, & magna ex parte partim legibus, partim Senatuscōsultis sublatis restituerentur, multiq; alij constituerentur. Cicero in Sextiana, Pisoniana, Pro domo sua. Pedianus in Cornel. et Dio. lib. 38.

Clodia de regno Cypri. Tulit idem. Vt Cyprius insula in prouinciæ formam redigeretur, ut Ptolemaeus rex Cypri sedens cum purpura & sceptro, & illis insignibus regijs præconi publico subijceretur, & cum bonis omnibus publicaretur. Vt M. Cato Quæstor cum iure prætorio, adiecto etiam Quæstore mitteretur in insulam Cyprum, & regiæ gazæ uendendæ, & pecuniæ deportandæ præficeretur. Vt qui Byzantijs rerū capitalium damnati exularent, populi R. nomine in eā ciuitatem reducerentur. Cicero pro Domo sua, pro Sext. De prou. conf. Velleius lib. 2. Plutarch. in uitis.

Clodia de Pessinuntio sacerdotio. Tulit idem, Vt Pessinūtijs Matris magnæ sacerdos, suo sacerdotio spoliaretur, sanumq; illud Brogitaro Gallogræco attribueretur. Pro Sextio, De harusp. resp.

Clodia de censoribus. Tulit idem. Ne quem Censores in legendo præterirēt, neue qua ignominia afficerent, nisi qui apud eos accusatus, & utriusq; Censoris sententia damnatus esset. Asconius in Pisonianā, Cicero in eadem, in Miloniana, & Sextiana.

Clau-

Claudia de socijs ac nominis Latini. Tulit C. Claudius C O S. cum T. Sempronio, Anno DLXXVI. Qui socij ac nominis Latini censi essent, ut omnes in suam quisq; ciuitatem ante Kal. Nouembres redirent. Vt Dictator, Consul, Interrex, Censor, Prætor, qui nunc esset apud forum, darent operam, ut qui manumitteretur, in libertatem vindicaretur: iusiurandum daret, qui eum manumitteret, ciuitatis mutandæ causa manus non mittere: qui id non iuraret, eum manumittendum non censuerunt. Liuius lib. 41. qui tamen locus corruptus est. legendum fortasse, ab eo manumittendum.

Claudia de comitijs. Tulit M. Clodius Marcellus C O S. cum Ser. Sulpitio, Anno DCCII. Ne in magistratuum comitijs absentium ratio haberetur. Suetonius in Cæsare.

Claudia de colonia Nouicomit. Tulit idem M. Marcellus. Vt colonis quos rogatione Vatinia Nouicomum Cæsar deduxisset, ciuitas adimeretur: quòd per ambitionem, & ultra præscriptum data esset. Suetonius in Cæsare.

Claudia de fœnore. Tulit Claudius Cæsar. Ne creditores in mortem parentum pecunias filijs familiarum fœnori darent. Tacitus lib. 11. ubi aperte legem latam affirmat.

Claudia de re numaria. Tulit. Vt victoria
b tus

tus numus, qui ex Illyrico aduectus mercis loco habebatur, Romæ percuteretur: & eadem uictoriæ nota obfignaretur. Plinius lib. 33. cap. 3.

Claudia de tutelis. Tulit. Ut ne agnati mulierum tutelam legitimam recipere cogerentur. Vlpian. tit. XI. & Imp. l. III. C. De legit. tut.

Commifforia. dicitur in emptionibus & oppignorationibus, quum aut res hoc pacto ueditur, ut precio ad diem nõ foluto inempta fit, aut pignus ita datur, ut ad diem nõ reddita pecunia, creditoris fiat. Hinc tit. De lege commifforia lib. Dig. 18.

Cornelia de patricijs. Tulit cum collegis Sex. Cornelius Trib. milit. Anno CCLXX. Ne quis patricius in arce aut Capitolio habitaret. Liuius libro sexto. Dionysius lib. 4.

Cornelia de bello Antiochi. Tulit P. Cornelius COS. cum M. Acilio, Anno DLXII. Vellent iuberent ne cum Antiocho rege, quiq; feftam eius fecuti efferent, bellum iriri. Liuius lib. 36.

Cornelia, Bæbia de ambitu. Tulere P. Cornelius, M. Bæbius COS. Anno DLXXII. Liuius lib. 40. Florus præterea epit. XLVII. legem de ambitu latam testatur.

Cornelia de C. Mario. Tulit L. Cornelius Cincina COS. cum Cn. Octauio, Anno DCLXVI. Vt C. Marius qui à L. Sylla oppressus profugerat, in urbē reciperetur. Velleius lib. 2. App.

Cornelia iudiciaria. Tulit L. Cornelius Sulla Dictator & COS. cū Q. Metello, Anno DCLXXIII. Vt iudicia equestri ordini adempta, in solum ordinem Senatorium transferrentur. Ita quadrat annorum ratio ab Asconio tradita, quum ait, Equites à lege Sempronia ad hanc legem annos quadraginta iudicasse. quum Cicero oratorio more dicat propè quinquaginta. Flor. epit. LXXXIX. Ascon. in Diuin. & Cicero in eadē. Huius eiusdem fuisse pars uidetur, caput illud quod Cic. Verr. III. commemorat, ne cui extra ordinem senatoriū reiiciendi amplius quam trium iudicum potestas esset.

Cornelia repetundarum. Tulit idem. Vt in repetundarum iudicio reus omnino comperendinaretur, nec una actione ea causa absolueretur, Vt certi dies prouincialib. magistratibus quibus successum esset, decedendi causa prætuiti essent: ut Legatis sumptus prescriberetur. Vt accusatori liceret omnibus testimonium denuntiare, præterquam defensori: item omnia clausa rei obsignare, & literas omnes tum publicas tum priuatas quib. instrui posset accusatio præter literas publicatorum Romam deportare liceret. Cic. Verr. III. & III. pro Posthumo. lib. epist. I. ep. IX. & lib. 3. epist. VI. & X. Item Verrin. III. & in eam Asconius.

Cornelia agraria. Tulit idem. Ut proscripto-
rum agri publici essent. Cicero contra Rullum. Sallu-
stius in Catilin.

Cornelia sumptuaria. Tulit idem. Ut Calen-
dis, Idibus, Nonis, diebus ludorum & ferijs quibusdam
solennibus HS. tricenos in coenam insumere ius pote-
stasq; esset. cæteris autem alijs diebus omnibus, non am-
plius ternos. sunt & minora precia rebus imposita. Gel-
lius lib. 2. cap. 2 4. Macrobius lib. Satur. III. cap. 17. &
Plutarch. in Sylla.

Cornelia de municipijs. Tulit idem ut muni-
cipijs omnibus ius ciuitatis agriq; adimeretur. Cicero
Pro domo sua, pro Cæcina, Appianus belli ciuilibus lib. 2.

Cornelia de magistratibus. Tulit opinor
idem. Ut qui cum imperio in prouinciã præfectus esset,
tamdiu illud imperium retineret, quoad in urbem reuer-
sus esset: quum antea certo ac præfinito tempore impe-
rium illud terminaretur. & si successor non mitteretur,
noua rogatione ad imperium prorogandum opus esset.
Item ut triginta tantum dies postquam successor missus
esset, magistratui ad decedendum concederentur. Cic.
ep. 9. ad Lentulum, & lib. 3. ad App. ep. 6.

Cornelia de sumptibus funerum. Tulit i-
dem. Plutarch. in eius uita,

Corne

Cornelia de Tribunis pl. Tulit idē. Ne Tribunus pl. ferendarum legum concionandi uel ius esset, ne uel ad eos prouocatio esset, ut ne ijs intercedere liceret: ne uel ijs qui Tribuni pl. fuissent, alios postea magistratus capere liceret. Cicero de legib. 3. Caesar comment. Gal. lib. 1. Plutarchus in uita. Florus in Epit. Appian. De bello ciuili 1. Asconius in III. Verrin.

Cornelia de prouincijs. Tulit idem. Ne quis plus anno prouinciæ præesset. Cic. ad Appium lib. fam. V. Item, ut Senatus quasdam prouincias decerneret.

Cornelia de magistratibus. Tulit idem. Ut ijs qui suas partes in ciuili bello secuti essent, honores ante tempus capere ius esset. Ut si quis magistratum peteret, quem ante gessisset, nisi decennium interiectum esset, eius ratio non haberetur. Appian. de bell. ciuilib.

Cornelia de sacerdotijs. Tulit idem. Ut ius creandorum sacerdotum à populo (cuius hæc lege Domitia potestas erat) ad collegia sacerdotum transferretur. ijsq; ex ueteri more tributis comitijs cooptarentur. Dio libro 37. Et Asconius in Diuinat.

Cornelia de Quæstoribus. Tulit idem. Ut uiginti Quæstores supplendo senatui crearentur, cui iudicia tradiderat. Tacitus lib. 11.

Cornelia maiestatis. Tulit idem. Ne qui cum imperio prouincias obtineret, populi senatusue iniurijs

exercitum de prouincia deportarēt, bellumue sua sponte gererent. Cic. in Pison. Alia capita fuerunt, quæ Pedianus in Corneliiana significat. Fuit & illud, ut à quæstionibus uel cruentis nullius dignitas exciperetur. Amm. Marcell. lib. 19.

Cornelia de sicarijs & ueneficis. Tulit idem. Vti qui hominem occiderit, cuiusq; dolo malo incendiū factum erit, quiue hominis occidendi, furtiue faciendi causa cum telo ambulauerit, iudicio publico dānetur. Martianus l. 1. D. ad l. Corn. de sicar. quo sub titulo multa huius legis capita enumerantur. Ea lege excepti erāt, qui proscriptione Syllana obrelata ciuium R. capita pecunias ex erario acceperant. Sueton. Cæsare. Eiusdem etiam hoc caput fuit, ut cum in consilium iri oporteret, Quæstor à reo quæreret, clam an palam de se sententiā ferri uellet. Cicero in Cluentiana.

Cornelia de iniurijs. Tulit idem. Vt in eos qui quempiam pulsassent, uerberassent, domumue alienam ui introissent, iudicium daretur. Vt in eo iudicio non esset, qui ei qui ageret, gener, socer, uiricus, priuignus, sobrinusue esset, propiusue eorum quenquam ea cognatione, affinitatēue attingeret, quiue eorum eius, parentesue cuius eorum patronus esset. Vt filiusfā. ex omni causa iniuriarum agat, ut actori iusiurandum deferre liceat reo, an iniuriam fecerit. Si quis librum ad infamiam alicuius scripserit, composuerit, ediderit: doloue malo fecerit, quo quid eorum fieret: etiamsi alterius nomine

mine ediderit, uel sine nomine: uti de ea re agere lice-
ret. & si condemnatus sit, qui id fecit, intestabilis ex le-
ge esse iubetur. Vlp. l. 5. D. de iniur.

Cornelia de falso. Tulit idem. De omni falsitatis
genere, quæ in numis, testamentis, partibus, iudi-
cijs, tabulis publicis alijsq; rebus commissæ, publici iu-
dicij pœnam mererentur. de quibus Iurisperiti copio-
se sub tit. Ad leg. Corn. De fals. Crimina enim ferè sunt
innumera, quibus quòd pœna esset constituta nulla, hu-
ius legis pœna partim Senatusconsultis, partim Princi-
pum rescriptis, partim etiam Iurisperitorum respon-
sis attributa est. Meminit Cicero Verr. 3. De nat. deor.
2. & Sueton. in Augusto. Pompon. l. 2. De origin. iur.
Paulus sent. 4. cap. 7.

Cornelia de testamentis. Tulit idem. Ut eo-
rum testamenta qui in hostium potestate essent, perinde
rata essent, ac si hi qui ea fecissent in hostium potestatem
non peruenissent: & hæreditas ex his eodem modo ad
unumquemq; pertineret. Iulianus l. 12. D. Qui test. fac.
poss. Vlp. cap. Institut. 23. Iauolenus in l. 15. De iniust.
rupt. Atq; ex hac lege inducta fictio est, Ut qui captus
apud hostes decederet, mortuus eodem momento, quo
captus esset, putaretur. Eiusdem legis caput opinor il-
lud fuisse, quod in edicto Verris significatur, apud Cice-
ronem, lib. Accusat. primo: Non minus multis signis
quàm è lege oporteat, cautumq; de numero testium quos
in testamentis adhiberi oporteret, fuisse.

Cornelia de lusu. Tulit. Ne quis in pecuniam luderet, sponsonem uē in ludo, nisi qui corporis exercendi causa susceptus esset, faceret. ueluti hasta pi-
loue iaciendo, currendo, saliendo, luctando, pugnando.
Martianus l. 3. D. De aleator.

Cornelia de ijs qui legibus soluuntur. Tulit C. Cornelius Trib. pleb. C. Pisone, M? Glabrione
C O S S. Anno DCLXXXVI. Ne quis in senatu legibus solueretur, nisi CC. affuissent, neue quis intercederet quū de ea re ad populum ferretur. Asconius in Cornelianam. quod eò pertinebat, ut esset quidē in senatus potestate dare extra ordinem imperia, legibusq; soluere, sed ita ut post ad populum ueteri more de ea re ferretur. Dio libro 36.

Cornelia de iurisdictione pratorū. Hanc idem etsi nemo repugnare ausus est, multis tamen iniur-
tis tulit, ut eodem loco scribit Asconius: Ut Prætores ex edictis suis perpetuis ius dicerent: quæ res tum gratiam ambitiosis Prætoribus, qui uariè ius dicere assueuerāt, sustulit. Dio lib. 26.

Cornelia de natali Urbis. Tulit P. Cornelius Dolabella C O S. statim post Cæsaris necem, Ut deinceps is dies natalis Urbis haberetur. Appianus lib. De bello ciuil. secundo.

Cornelia de M. Tullio Cicerone. Tulit cen-
turiatis

turiatis comitijs P. Cornelius Lentulus, Cōsul cum Q. Metello Anno DCXCVII. & cum omnibus magistratibus præter unum prætorem Ap. Claudii, P. Clodij fratrem, & duos Trib. pleb. Sex. Atilium Serranum, & Numerium Quintium, pridie Non. Sextiles. Vt M. Tullio Ciceroni redire in ciuitatem, uenireq; in Senatū liceret Pro domo, Pro Sextio, in epist. fam. & alibi.

Cornelia de limitibus. Tulit. Vt per ætuarios limites populo sicut per uiam publicam itineris faciendi ius esset. Hyginus in libello De limitibus constit.

Curia de patrum auctoritate. Tulit M. Curius Trib. pl. M. Fuluius, T. Manlius COS S. Anno CDLV. Vt ante comitia magistratuum, patres auctores fierent. Liuius lib. 10. Cicero De claris orat. Probus De uiris illust. Idem lege Publilia cautum de comitijs legitur fuit.

Curiata lex dicebatur olim, quæ in curiatis comitijs de eorum imperio ferebatur, qui in prouincias mittebantur: uidelicet quid cuiq; imperij, atq; ornamenti attribui placeret. Postea uero non ab uniuerso populo, sed à XXX. licitoribus ad speciem atq; usurpationem uetustatis, hoc est, ad triginta ueteres curias representandas constitutis, iuebatur. Liuius lib. 9. Cicero 2. Agraria in Rullum.

D

Decemvirales de XII. tab. Tulit App. Claudius Decemvir, cum collegis Anno CCCII. Ut leges X. tabularum ratæ essent, eisq; populus pareret. His etiam duas eodem anno tabulas addiderunt. Dionys. lib. 10. & Liuius lib. 3.

Decia de duumuiris naualibus, Tulit M. Decius Trib. pl. Iunio, Aemilio COSS. Anno CDXLII. Ut duumuiros nauales classis ornandæ reficiendæq; causâ sapopulus iuberet. Liuius lib. 9.

Didia sumptuaria. Tulit. App. Claudio, Q. Metello COSS. Anno DCX. Ut uniuersa Italia, nō sola urbs, lege Fannia sumptuaria teneretur. Ut non soli qui prandia coenæque maiore sumptu fecissent, sed etiã qui ad eas uocati essent, atq; omnino interfuisent, pœnis legis tenerentur. Macrobius lib. 3. cap. 17.

Domitia de sacerdotijs. Tulit Cn. Domitius Ahenobarbus Trib. pl. C. Mario III. L. Aurelio COSS. Anno DCL. Ut nō sacerdotum collegia, ut antea, quem uellent cooptarent: sed populi id beneficium esset. cum autem populus per religionem sacerdotia mandare non poterat, rogauit ut minor pars populi, id est, tribus septemdecim uocarentur: ab ea parte qui esset factus, is à collegio cooptaretur. Suet. Nerone. Velleius lib. 2. Cic. in Agraria 2. epist. 5. ad Brutum, & pro Cornelio, & Ascon. in eandem. Dio lib. 37.

Duilia

Duilia de magistratibus. Tulit M. Duilius Trib. pleb. Valerio, Horatio COSS. Anno CCCIII. Vt qui plebem sine Tribunis pleb. reliquisset, quiq; magistratum sine prouocatione creasset, tergo ac capite puniretur. Liuius lib. 3. Dionys. lib. 10.

Duilia Menenia de coitionibus. Tulere de collegij sententia M. Duilius, L. Menenius Trib. pleb. Martio, Manlio COSS. Anno CCCXCVI. Ne quis postea populum seuocaret: qui hoc faxit, capitale esset. Liuius libro 7.

Duilia Menenia de fœnore. Tulere idem. Vt fœnus ne maius unciario exerceretur. Liuius lib. 7.

F

FABIA de ambitu. Tulit. Vt certus numerus sectatorum esset, id est eorum qui candidatos in campum deducerent. Cic. in Muræniانا.

FABIA de plagiarijs. Tulit. Vt qui ingenuum aut libertinum hominem sciens emerit, uendiderit, inuitum celauerit, uinctū habuerit: seruum alienum retinuerit, uel persuaserit ut à domino fugeret, iudicio pœnaq; damnetur. Ne seruus qui plagium admisit, pro quo dominus pœnam intulit, intra decem annos manumittatur. l. 12. D. de manumiss. Cicero pro C. Rabirio, An de seruis alienis contra legem Fabiam retentis, plura dicenda sunt? Et Iurisperiti in Pandect. item Paulus sent. 5. cap. 7.

Fabia

Fabia lex, pro formula dicitur apud Paulum lib. Sent. 3. cap. 3. improprie, quum ea lex non fuerit: sed actionis formula. Similiter autem Cicero Manilianas uenaliu uendendorum leges dixit, in lib. De orat. 1. pro Cautiones.

Fabia de terminis. Ea legitur in libro De agrorum conditionibus his ferè uerbis, quæ paucis quibusdam locis correximus. Qui hac lege coloniam duxerit, municipium, præfecturam, forum, conciliabulum constituerit, in eo agro, qui ager intra fines eius colonie, municipij, fori, conciliabuli, præfecturæ erit, limites decumani ut fiant, terminiq; statuatur, curato: quiq; fines ita statuerit, hi fines eorum sunt, dum ne extragram colonicum, territorium fines ducat: quiq; termini hac lege statuti erunt, ne quis quem eorum eijcito, nèue commoueto, sciens dolo malo: si quis aduersus ea fecerit, is in terminos singulos quos eiecerit, locoue mouerit sciens dolo malo, XXV . in publicum eorum, quorum intra fines is ager erit, dare damnas esto, deq; ea re curatoris, qui hac lege erit, iurisdictio, recuperatorumq; datio addictio esto. Si curator hac lege non erit, tunc quicumq; magistratus in ea colonia, municipio, præfectura, foro, conciliabulo iuri dicundo præerit, magistratus de ea re iurisdictio iudicisq; datio addictio esto: inq; eam rem is qui hac lege iudicium dederit, testibus publicè duntaxat in res singulas X . denunciandi potestatem facito, ita ut è Republica fideq; sua uidebitur. Etsi is unde ea pecunia petita erit, cõdemnatus erit,

eam

eam pecuniam ab eo deue bonis eius, primo quoq; die exigito, eiusq; quod receptum erit, partem dimidiam ei cuius unius opera maxime is condemnatus erit, partem dimidiam in publicum redigito. Quo ex loco terminus aberit, si quis in eum locum terminum restituere uolet, sine sua fraude licet facere: neue quid cui is ob eam rem hac lege damnas esto.

Falcidia de testamentis. Tulit P. Falcidius Trib. pl. Domitio, Asinio C O S S. Anno DCCXIII. Eius hæc quatuor capita memorantur. Qui ciues R. sunt, qui eorum post hanc legem rogatam testamentum facere uolet, ei quam pecuniam quasq; res, quibusq; dare legare uolet, ius potestasq; esto ut hac lege licebit. Quicumq; ciuis R. post hanc legem rogatam testamentum faciet, is quantam cuiq; ciui R. pecuniam iure publico dare legare uolet, ius potestasq; esto, dum ita detur legetur, ut ne minus quam quartam partem hereditatis ex eo testamento heredes capiant. Eis quibus ita datum legatum erit, eam pecuniam sine fraude sua capere liceto: isq; hæres, qui eam pecuniam dare iussus damnatus uel erit, eam pecuniam debeto dare, quam damnatus est. Si quis aliter quam hac lege liceat, pecuniam dederit, legauerit, heredi quartam partem eius pecuniæ quæ data legata erit, ex eo testamento retinere liceto. Paulus l. i. D. ad leg. Falcid. Eusebius in Chronicis. Dio uero lib. 48. hoc modo, Ut hæres quartam partem bonorum sibi relictorum, si grauiter oneratus sit legatis, accipiat: cetera legatarijs relinquat.

Fannia sumptuaria. Tulit C. Fannius COS. cum M. Messala, Anno D XCII. Ut ludis Romanis, plebeis, Saturnalibus, & alijs quibusdam diebus centenos in singulos dies impendere liceret: decemq; alijs diebus in singulis mensibus, tricenos: cæteris autem omnibus diebus, denos. Nequid uolucrum poneretur, præter unam gallinã quæ non esset altilis. Plin. lib. 10. cap. 50. Gellius lib. 2. cap. 24. Macrobius lib. 3. cap. 17.

Fauia de terminis. Vide Fabiã.

Flaminia agraria. Tulit C. Flaminius Trib. pl. Aemilio, Poblicio COSS. Anno D XXI. Ut ea regio Gallie, quæ Picenum uocatur, unde Senones expulsi fuerant, militibus Romanis diuideretur. Polyb. lib. 2.

Flauia de Tusculanis. Tulit M. Flavius Trib. pl. Sulpitio, Aemilio COSS. Anno CDXXX. Ut in Tusculanos animaduerneretur, quorum ope ac consilio Veliterni, Priuernatesq; populo R. bellum fecissent. Liuius lib. 8.

Furia de Aedilibus ex patribus creandis. Tulit M. Furius Camillus Dict. An. CCCXXXCV. Ut duo Aediles ex patribus crearẽtur. Liuius lib. 6. in fin.

Furia de iure Campanorum. Dedit Campanis L. Furius Prætor, Foslio & Plautio COSS. Anno CDXXXV. quum primum Capua in deditiõnem recepta

recepta, Præfecti eò missi sunt. *Liuius lib. 9.*

Fusia de comitijs. Tulit P. Furius, siue Fufius Consul cum Sex. Atilio, Anno DCXVII. Vt certis diebus, qui tamen fasti essent, agi cum populo non liceret. Cicero in Sextiana, In orat. post reditum, De prouinc. consul. & alibi frequentissime. Latam illo tempore Cicero in Pisoniana testatur: qui centum annis dixit, pro cititer centum annis.

Fusia de comitijs. Tulit Q. Fufius Calenus Prætor, C. Cæsare, M. Bibulo COSS. Anno DCXCIII. Quum in Tributis comitijs omnium simul suffragia cõfunderentur, itaq; fieret, ut singula genera de suffragiorum euentu sic inter se contenderent, ut quod rectè statutum esset, id suo suffragio factum diceret, quod secus, in alios reijcerent: Tulit, Vt singula genera suffragium seorsim ferrent, quo sententiæ internosci possent. Hoc modo singulorum generum suffragia seorsim renunciabantur. *Dio. lib. 38.*

Furia de testamentis. Tulit C. Furius Trib. pl. Ne cui, nisi manumissoris cognato, certisq; alijs personis supra mille asses legare, mortisue causa donare liceret, quòd si quis maiorem summã sibi legatam accepisset, quadruplum eius quo plus quàm licebat accepisset, redderet. Lata est autem (ut ait Iustin.) Legis XII. tab. coercendæ causa: qua uti quisq; legasset suæ rei, ita ius erat. Cic. pro Balbo, & Verr. 3. Iustinia, De leg. Falcid. *Ulpian. cap. Instit. 1. & 28.*

FURIA

Furia Caninia de manumissione. Tulere opinor, P. Furius Camillus, C. Caninius Gallus CO S S. Anno D C C L I I. Vt in testamento ex tribus seruis non plures quàm duos manumittere liceat: usq; ad decem, dimidiam partem: à decimo usq; ad triginta tertiam partem, ut tamen adhuc quinq; manumittere liceat, æquè ut ex priori numero: à triginta usq; ad cētum, quartam partem, æquè ut decem ex priori numero liberari possint: à centum usq; ad quingentos, partem quintam similiter, ut ex antecedenti numero uiginti quinq; possint fieri liberi. eademq; præcipit ne plures numero quàm centum ex cuiusquam testamento liberi fiant. Eadem lex cauet, ut libertates seruis testamento nominatim dentur. Hæc ex Instit. Vlp. tit. 1. Paulo sentent. 4. Caij Instit.

G

Gabinia de nocturnis coetibus. Tulit. Vt qui conciones ullas clandestinas in urbe confluisset, more maiorum capitali supplicio multaretur. Ex orat. Porc. Latronis in Catil.

Gabinia de suffragijs. Tulit A. Gabinius Tri. pleb. Pisone, Popillio COSS. Anno D C X I I I. Vt comitijs quibus magistratus crearentur, populus non uoce, sed tabella suffragium ferret. Et quo id liberius esset, cautum est, Ne quis inspiceret tabellam, ne rogaret, ne appellaret, ita ab omni parte liberū iudicium suum in magistratibus creandis populus haberet. Cicero De legib. lib. 3. Et in lib. De amicis.

Gabinia

Gabinia de piratis persequendis. Tulit A. Gabinius Trib. pleb. Metello, Marcio COSS. Anno DCLXXXV. Vt bellū aduersus piratas Cn. Pompeio in triennium ita mandaretur, Vt toto mari quod est intra columnas Herculis, & in maritimis prouincijs usq; ad quadringentesimum à mari stadium potestatem haberet imperandi regibus, præsidibus, ciuitatibus, ut se rebus omnibus ad eius belli administrationem necessarijs iuuant. Pædian. in Cornel. Velleius lib. 2. Dio lib. 38. Plutarchus in Pompeio, et Cicero De lege Manilia. Appian. in Mithridat.

Gabinia de senatu habendo. Tulit. Vt ex Cal. Feb. ad Cal. Martias quotidie Senatus cogeretur, & legatis exterarum nationum daretur. Cicero in Epist. ad Q. Frat. lib. 2. ep. 11.

Gabinia de usuris. Tulit. Ne ius diceretur de ijs pecunijs quæ uersura facta essent sumptæ. ne scilicet prouinciales homines à Romanis exhaurirentur. ne grauior usura quàm centesima exigeretur. sed et præter amissam sortem certam poenam sanciebat. Cicero lib. Epist. ad Attic. 6.

Gellia & Cornelia de ciuitate. Tulere L. Gellius Publicola, Cn. Cornelius Lentulus COSS. Anno DCLXXXI. Vti ciues R. sint ij, quos Cn. Pompeius de consilij sententia singulatim ciuitate donauerit. Cicero pro Balbo.

Genutia

Genutia Aemilia de clauo pangendo. *Tu-
lere ex S. C. Cn. Genutius, L. Aemilius C O S S. Anno
CCCXC. Ut, qui Prætor maximus sit, Idibus Septemb.
clauum pangat. Liuius lib. 7. ubi addit, Legem ætate
sua fuisse priscis literis uerbisq; scriptã, clauumq; quia
raræ per ea tempora literæ erant, notam numeri anno-
rum fuisse, eoq; Mineruæ templo dicatam legem, quia
numerus à Minerua inuentus sit.*

Genutia de fœnore. *Tulit L. Genutius Trib.
pl. C. Martio III. Q. Seruilio COSS. Anno CDXI. Ne
fœnerare liceret. Liuius lib. 7.*

Genutia de magistratibus. *Tulit idem Mar-
tio, Seruilio C O S S. Anno CDXI. Ne quis eundem
magistratum intra decem annos caperet, neu duos ma-
gistratus uno anno gereret, utiq; liceret, Consules anti-
bos Plebeios creari. Liuius lib. 7.*

Glitia de testamentis. *Citatur Caius ad legem
Glitiam in l. 4. D. de inoff. test. Mendose meo iudicio,
quum Glitia non nomen, sed cognomen sit, ut ex Fastis
intelligitur, ubi M. Claudius Glitia Dictator Anno
DIII. proditur. Videndum igitur an Titia rectius lege-
retur, quæ de pupillorum rationibus lata est, quo Caij
sententia pertinet.*

H

Hircia de Pompeianis. Tulit A. Hircius,
Vt Pompeiani ad dignitates non admitterētur.
 Ex epist. Anton. Philipp. 13.

Horatia Valeria de plebiscitis. Tulere L.
 Valerius, M. Horatius C O S S. Anno CCCIII. Vt
 quod tributim plebs iussisset, populum teneret. Liuius
 lib. 3. Dionys. lib. 11. Quod postea lege Hortensia, &
 Publilia confirmatum est.

Horatia de magistratibus sacrosanctis. Tu-
 lit idem. Vt qui Tribunis pl. Aedilibus, Iudicib. nocuis-
 set, eius caput Ioui sacrum esset: familia ad ædē Cereris,
 Liberi, Liberæq; uenū tret. Liuius lib. 3. Dionys. lib. 5.

Horatia de Caia Tarratia, uirgine Vestali.
 Tulit. Vt certi honores ei tribuantur, in his ut te-
 stabilis esset, Vt si quadraginta annos nata sacerdotio
 abire, ac nubere uoluisset, ius ei potestāsque exauguran-
 di, atque nubendi esset: munificentiae & beneficij gra-
 tia, quod campum Tiberinum, siue Martium populo
 Ro. condonasset. Gellius lib. 6. cap. 7. Plutarchus in Po-
 blicola, ubi eam Tarquintiam appellat.

Hortensia de nundinis. Tulit. Vt nun-
 dinæ quæ prius erant feriæ, fastæ essent: uti rustici, qui
 nundinandi causa in urbem ueniebant, lites componere
 sent. Macrob. l. b. Satur. I. cap. 16.

Hortensia de plebiscitis. Tulit Q. Hortensius Dictator seditionis sedandæ causa creatus, Anno CDLXVII. Vt eo iure quod plebs statuisset, omnes Quiritis tenerentur: quum antea Patritij non tenerentur. Gellius lib. 15. cap. 27. Plin. lib. 16. cap. 10. August. lib. 3. De ciuit. Dei, cap. 17. quod postea lege Publilia confirmatum est.

Hostilia de furtis. Tulit A. Hostilius Consul cum A. Atilio, Anno DLXXXIII. Vt furti agere liceret eorum nomine, qui apud hostes essent, aut Reip. causa abessent, quæ in eorum cuius tutela essent. Iustinianus De ijs per quos ag. poss. Hinc uia Hostilianæ actiones, id est, formulæ apud Ciceronem lib. De orat. 1. ubi de militis testamento agitur.

I

Cilia de Auentino. Tulit L. Icilius Trib. pleb. M. Valerio, Sp. Virginio COSS. Anno CCXCVII. Vt Auentinus mons plebi ad ædificia concederetur. ὅσα μὲν ἰδιωταὶ τινες εἶχον ἐν δικαίᾳ ἡμισάμενοι, ταῦτα τὸς κυρίᾳ κατέχειν. ὅσα ἢ βεβιασμένοι τινὲς ἀλλοπῆ λαβόντες ὑποδομήσαντο, ἰομισαμένους τὰς διαπάνας ἀς ἂν οἱ δικαίηται γνῶσι, τῷ δήμῳ παραδιδόναι. τὰ ἢ ἄλλα ὅσα ἂν ἢ δημοσία, χωρὴ ὄνῃς τὸν δήμῳ παραλαβόντα διελέσθαι. Id est, Quæ priuati qui dan iure quesita, possidebant, ea pro domino possiderent. quæ uerò uel ui, uel clam accepta ædificijs occuparant, ea recuperatis impensis quas arbitri statuissent.

populo

populo redderent. cætera uerò quæ publica essent, ea populum sine precio recipere, & inter se diuidere. Dionys. lib. 10. & Liuius lib. 3.

Icilia de Tribunis pl. Tulit Sp. Icilius Trib. pl. T. Geganio, P. Minutio C O S S. Anno CCLXI.
 Δημάρχῳ γνώμῳ ἀγορεύοντος ἐν δήμῳ, μηδεὶς ἀεγέτω μηδὲρ ἐναντίῳ, μηδὲ μεσολαβέτω τὸν λόγον. ἂν δέ τις παρὰ ταῦτα ποιήσῃ, διδότης τοῖς Δημάρχοις ἐγγυητὰς, αἰτηθεὶς εἰς ἐκτίσιμ ἢς ἂν αὐτῷ ἐπιθῶσι βημίας, ὃ ἢ μὴ διδὼς ἐγγυητὴν, θανάτῳ βημιάσῃ, καὶ τὰ χρεῖματα αὐτῷ ἱερὰ ἔσῳ. τῶν ἀμφισβυτώντων πρὸς ταύτας τὰς βημίας, αἱ κρίσεις ἔσῳσαν ἐπὶ τῷ δήμῳ.
 Id est, Tribuno ad populum concionanti, ne quis contra tradito, neue eum interpellato. Qui contra faxit, prædes Tribunis dato se multam quam ipsi irrogabunt soluturum. qui prædes non dederit capital esto: familiâq; eius sacra esto. Si quid erit in multis controuersis, populi iudicium esto. Dionys. lib. 7.

Iulia de prouincijs. Tulit C. Iulius Cesar Consul cum Bibulo, Vt Achaia, Thessalia, cuncta Græcia liberæ essent, neq; in ijs magistratibus populi Rom. ius dicere liceret. Cic. Pro domo sua in Pison. & de prou. Consul. Item ut magistratibus transeuntibus, eorumq; comitibus scenum aliâq; ab oppidis & uicis subministrarentur. Ad Att. lib. 5. & in Pison. Item ut duabus in ciuitatibus prouinciæ suæ Magistratus decedentes rationes suas relinquerent: easq; totidem uerbis ad eorum referrent

referrent. Cicero Epist. fam. lib. 5. ep. 20. In Pison. Item,
Ne coronarium aurum ijs qui prouincias obtinerent,
uel decerni, uel ab ijs accipi liceret, nisi decreto trium-
pho. Cic. in Pison.

Julia agraria. Tulit idem eodē tempore. Vt ager
Stellas, maioribus consecratus, Item Campanus ad subsi-
dia Reip. uectigalis relictus plebi diuiderentur. Diuisit
extra sortem XX. millib. ciuium, quibus terni pluresq;
liberi essent. Velleius lib. 2. Plutarch. in Pomp. & in Cæ-
sar. & in Cat. Vitic. Dic 38.

Julia iudiciaria. Tulit idem. Vt iudicia ad duo
genera iudicum redigerentur, equestris ordinis & sena-
torij. Tribuni uerò ærarij, quod erat tertiū, tollerentur.
Suetonius in Cæsare. Meminit Gellius lib. 14. capite 2.
Dio lib. 43.

Julia de sacerdotijs. Tulit idem. Vt in cooptan-
dis sacerdotibus etiam absentium ratio haberetur. Pa-
tet ex lib. 1. epist. ad Brutum.

Julia repetundarum. Tulit idem. Vt ex Vati-
niana & Sextiana intelligitur. Vt ab ijs exigeretur pe-
cunia, ad quos ea quam is ceperit qui damnatus sit, per-
uenerit. ut transeuntibus magistratibus eorumq; comi-
tibus fœnum aliq; ab oppidis & uicis subministraren-
tur. Vt ijdem quum de prouincia decederent, rationes
in prouincie duabus ciuitatibus quæ ipsis maxime ui-
derentur.

derentur relinquerent, & totidem uerbis ad ærarium referrent. Cicero pro Postumo. In epist. lib. 5. ep. 20.

Iulia de sacerdotijs. Tulit idem. Vt absentis haberi rationem liceret. Cic. Ep. 5. ad Brutum.

Iulia de prouincijs. Tulit idem Dictator. Ne prouinciæ Prætorie plus quàm annum, neu plus quàm biennium Consulares obtinerentur. Cic. Philipp. 1. & in Pison. Dio lib. 43.

Iulia de legibus Cæsaris. Tulit idem. Vt ei qui in suas leges non iurasset, capitale esset. Appianus De bell. ciuil. 2.

Iulia de fœnore. Tulit idem. Vt disiecta nouarum tabularum expectatione, quæ crebro mouebatur, debitores creditoribus satisfacerent per æstimationem possessionum, quanti quasq; ante ciuile bellum comparassent, deducta summa æris alieni, si quid usuræ nomine numeratum aut perscriptum fuisset: qua conditione quarta frè crediti deperibat. Sueton. in C. Cæsare. Cæsar lib. 3. De bello ciuili. Eadem de modo credendi possidendiq; intra Italiam cauebatur. Tacitus lib. 5.

Iulia de colonijs. Tulit idem. Vt ager Campanus uiginti millib. ciuiũ extra sortem diuideretur, eoq; colonia deduceretur. Sueton. Iulio & Augusto.

Iulia de ui publica & priuata. Tulit C. Iulius Octavius Augustus. In eos qui uim armis aut sine armis fecissent. Hoc enim est uim publicam, aut priuatam admittere. Florus Epit. CXX. Sueton. in eius uita. Sed Pauli de hac lege uerba subijci est melius. Lege Iulia, inquit, de ui publica & priuata tenetur, qui quem armatis hominibus possessione, domo, uilla, agroq; deiecerit, expugnauerit, obsederit, clauserit, idue ut fieret, homines comodaauerit, locauerit, conduxerit, qui ue coetum, concursum, turbam, seditionem, incendium fecerit, funerari, se peliri ue aliquem prohibuerit, funusue eripuerit, turba uerit. Et qui eum, cui aqua & igni interdictum est, receperit, celauerit, tenuerit. Quiue cum telo in publico fuerit. Tempa, portas, aliudue quid publicum armatis obsederit, cinxerit, clauserit, occupauerit. Hanc legem Iuliam publicorum & Iuliam priuatorum appellat Vlp. in l. si praeses, XXXII. D. De poenis. Eadem praeterea lege cauebatur, ne rem ui possessam usucapere liceret. l. 33. §. 2. D. de usurpat.

Iulia maiestatis. Tulit idem. Ut ei cuius ope comilio aduersus Imperatorem uel Rempub. arma mota sunt, exercitusue eius in insidias deductus est, quiue iniussu Imperatoris bellum gesserit, delectumue habuerit, exercitum comparauerit, sollicitauerit, deseruerit Imperatorem, aqua & igni interdicator. Tacitus lib. 1. & Iurisconsulti tit. ad l. Iuli. maiest. & Paulus sentent. 5. cap. 31. Cicero Philip. 1.

Iulia

Julia de ambitu. Tulit idem. Vt qui petiturus magistratum, uel prouinciam, uel sacerdotium turbam suffragiorum caussa conduxerit, seruos aduocauerit, aliamue quam multitudinem conduxerit, cōuictus ut uis publicæ reus in insulam deportetur. Sueto. in Aug. Paulus sentent. 5. cap. 32. & Iuriscons. in Pand. Diuersum tamen Dio tradit lib. 56. Vt qui magistratum ambijissent quinquennium à magistratibus arcerentur.

Julia de maritandis ordinibus. Tulit idē. Vt priori ex Consulib. fasces sumendi potestas sit, qui plures liberos quam collega, aut in sua potestate habet, aut bello amisit: sed si par utriq; numerus liberorū esset, maritus, aut qui in numero maritorū est, præferatur. si uerò ambo & mariti & patres totidem liberorum sunt, tum ille pristinus honos instauretur, & qui maior natus est, prior fasces sumat. Gell. lib. 2. cap. 15. Vt ne cœlibes, neue orbi ex ciuium R. testamento quicquā caperent. l. si is qui hæres, D. de uulg. & pup. l. 1. C. De infir. pœn. cel. & Tertull. in lib. De monogamia. Vt fœminæ à morte uiri, anni spacium: à diuortio, sex mēsum liberū à cœlibatus pœna obtinerent. Vlp. tit. 14. Vt quæ ad cœlibes testamento ciuis R. peruenirent, eorum pars decima ad ærarīū pertineret. Vt si liberta ab inuito patrono diuerteret, alij nubere inuito patrono non posset. Vt ius uerādum quod liberto impositum est ne uxorem ducat, ei remittatur. l. 6. §. 3. De iure pat. l. 1. D. und. uir & ux. Ne senatores eorumue liberi, libertinas & quæ ipse, quarūnue pater matēre artem ludicram fecerit; item

ex numero corpore quæstū faciētiū uxorem ducant. Cæteri autem ingenui prohibentur ducere lenam, à lenone lenæue manumissam, & in adulterio deprehensam, & iudicio publico damnatam, & quæ artem ludicram fecerit. Paulus l. 44. D. de ritu nupt.

Iulia de uicesima. Tulit idem. Ut quæ hereditates, legata, & donationes mortis causa ad alienos, aut locupletes peruenirent, earum pars uicesima ad fiscum pertineret. Ut testamenta in municipijs, colonijs, oppidis, præfectura, uico, castello, conciliabulo facta, in foro uel basilica, præsentibus testibus uel honestis uiris, inter horam secundam & decimam diei recitètur, exemploq; sublato ab ijsdem rursus magistratibus ob signato, quorum præsentia constat apertum. Ut testamentum statim post mortem testatoris aperiatur, hoc est, à præsentibus intra triduum uel quinque dies: ab absentibus quoque intra eos dies, cum superuenerint. Ut testes, uel maxima pars eorum adhibeantur, qui signauerint testamētum, ita ut agnitis signis, rupto lino aperiatur & recitetur, atque ita describēdi exempli fiat potestas, ac deinde signo publico ob signatum in Archiuum redigatur, ut si quando exemplum eius interciderit, sit unde peti possit. Dio. lib. 38. & Paul. Sent. 4. tit. 6.

Iulia de iudicijs. Tulit idem, qua formam iudiciorum tum publicorum tum priuatorum præscripsit, Gellius lib. 14. cap. 2. Ut qui nomen alicuius deferrent, locum, annum, & mensem, quo crimen admissum erit, de-

designet. l. 3. De accusat. Ne eodem tempore, de duobus reis quis quereretur, nisi suarū iniuriarū caussa l. 12. epd. Ne inuito denunciatur, ut testimonium dicat aduersus socerum, generum, uiricum, priuignum, sobrinum sobrinam, sobrimo natum, cōsue qui priore gradu sint. item ne liberto ipsius, liberorum eius, parentū, uiri, uxoris. item patroni, patronæ. Et ut ne patroni patronæ aduersus liberos, neq; liberti aduersus patronum cogatur testimonium dicere l. III. D. De testib. Vt inter priuatos qui in iudicem consensissent, iurisdicendi ei iudici potestas esset l. 2. §. I. D. De iudic. Ne qui iudex sit, arbitriū recipere eius rei de qua iudex est, in uē se promitti iubeat l. 9. De arbitr. Ne minor annis uiginti iudicare cogatur l. cum lege XLI. D. De arbit.

Iulia Caducaria. Tulit, opinor, idem, et eiusdem legis hæc duo fuere capita. Vt si nemo sit ad quem bonorum possessio pertinere possit, aut sit quidem, sed ius suum omiserit, bona publicentur. Vlp. cap. Instit. 23. Idem l. 4. §. eodem D. De fideic. lib. Quare et si caducarijs legibus bona delata sint idem erit probandum. Sic enim locum hunc nobis restituit Iacob. Cuiatius uir acri ingenio, eximiaq; doctrina præditus. Eandem legem Iuliam significat Iulianus l. XCVI. §. I. De legat. et fid. libro primo.

Iulia de adulterijs. Tulit idem. Si quis stuprum adulteriūq; faceret, sciens, dolo malo. Suet. in Augusto. et Iurisconsulti tit. Ad leg. Iuli. de adult. Cornelius Tacitus

eius lib. 2. Huius caput etiam hoc fuit, Ne maritus dotæ le prædium inuita uxore alienet: nèue id, etiam eius uoluntate, oppigneret. Paulus lib. Sent. 2. cap. 22. & Justin. sub tit. Quib. alien. licet.

Julia Theatralis. Tulit idem. Ut equitibus Romanis quibus ipsis parentibus sue equester census unquam fuisset, in quatuordecim ordinibus lege Roscia Theatrali constitutis considerare liceret. Sueton. Augusto. Plinius libro 33. cap. 2.

Julia sumptuaria. Tulit idem. Ut profestis diebus ducentos numos in conuiujs consumere liceret: Calendis, Idibus, Nonis, & alijs quibusdam festiuis trecenos, nuptijs autem & repotijs HS millies. Gellius libro 3. cap. 24.

Julia de manumissionibus. Tulit idem. Ut Imperator, cum seruum manumittit, non uindictam imponat: sed simpliciter liberum esse iubeat. Paulus l. apud eum, 14. D. de manumiss. Qua lege tam manumissoris quam manumisi ætatem definiuit, iuraq; quibus patroni aduersus libertos uterentur constituit. Dio lib. 55.

Julia de ueneno. Nominatur à Sueton. in Nerone.

Julia peculatus. Tulit idem. Ut qui publicam pecuniam attrectauerit, surripuerit, mutauerit, seu in usus suos

suos conuerterit, in quadruplum eius pecuniæ quam sibi tulit, conuenietur. Paul. lib. sent. 5. cap. 29.

Julia de ciuitate. Tulit Sex. Iulius Cæsar COS. cum L. Martio, Anno DCLXII. Vt ciuitas socijs & Latinis omnibus daretur. Cicero pro Balbo, Gellius libro 4. cap. 4. & Appianus De bello ciuili libro primo, & Eutropius.

Julia Titia de tutoribus. Tulere. Vt prouinciarum præsides mulieribus pupillisue tutores non habentibus, tutores darent. Iustin. De Attil. tut. & Vlp. cap. Instit. 11.

Julia de cessione bonorum. Tulit. Vt qui sine dolo suo malo æri alieno satisfacere nõ posset, bonis suis cedendo, liberaretur. l. 4. C. Qui bon. ced. poss. & in Cod. Theodosiano lib. 4. tit. Qui bonis ex lege Julia cedere possint.

Julia de limitibus. Tulit. Vt per actuarios limites populo eundi ius esset sicut per uiam publicam. Hyginus in libello, De limitibus. constit. Apud Frontinum autem Tiberij Cæs. cõstitutio legitur, ex qua hæc sumpsimus. Est & aliud monumentum quod non longe ab ædibus uel itinere publico constitutum, id est, iuxta legem Semproniam & Iuliam, quod cardinibus & Deumanis constitutum esse monstratur. quod rationem finium recipere uidetur: id est, concurrentium linearum
atq;

atq; fecantium se inuicem, & ordinem in utroq; custodit, limitum rationem discernens.

Iulia Miscella de testamentis. Tulit. Ut coniugi superstiti legatū sibi à demortuo ea lege ne matrimonium aliud contraheret, ita capere, ius esset si intra annum iuraret se liberorum quærendorū causa uelle nubere. Iustinian. in tractatu de indicta uiduitate, & lege Iulia Miscella tollenda. lib. Cod. 6. tit. XL. & Nouell. const. 22. ubi Iustinianus Iulium Miscellam huius legis auctorem, contra omnia antiquitatis exempla, & falso, meo iudicio, nominat. quin etiam quod eodem loco L. Mutium Scæuolam scribit legi cautionē apposuisse, ut anno præterito coniunx aliter legatum capere nō posset, quam si cautionem dedisset, se ad secundas nuptias non peruenturum: falsum opinor sed ita cautionē interpretor, ut ad hoc quoq; negotium, Mutianæ cautionis usus adhiberetur.

Iulia Plautia de usucapionibus. Vide, Iulia de ui, & Plautia de ui. Ne res ui possessas usucapere ullo tempore liceret. Iustin. De usucap. lib. Inst. 1.

Iunia de Regio, & Consulari imperio. Tit. lit L. Iunius Brutus solus Consul: Anno CCXLIII. Ut imperium Tarquinio abrogaretur, ut ipse idem cum coniuge ac liberis itemq; omnes Tarquinia gentis exularent: ut capitale esset si quis de ijs reuocandis mentionē faceret: ut regio imperio abrogato, Consules duo regia pote-

potestate quotannis comitijs centuriatis à populo crearentur. Dionys. lib. 4. Livijs lib. 2.

Iunia de Tribunis pleb. Vide Sacrata.

Iunia Licinia, de legibus. Tulere D. Iunius, & L. Licinius COSS. Anno ab Vrbe condita, DCXXCI. Ut leges trinundino antè promulgarentur, quàm ad populum ferrentur. Cic. Philipp. 5. Epist. ad Att. 1. et 4. & Vatiniã interrogacione, Pro domo sua.

Iunia Vellea de hæredum institutione. Tulere. Ut qui testamentum faceret, is omnem uirilis sexus qui ei suus hæres futurus erit cum nascetur, instituendi, exhæredandiue potestatem haberet, etiamsi uiuo parente nascerentur. item, ut si quis ex suis hæredibus suus hæres esse desineret, liberi eius & cæteri in loco suorum sui hæredes succederent. Scaeuola l. gallus 39. De lib. & postum.

*Iunia Norbana de libértinis. Tulere M. Iunius Silanus, L. Norbanus Balbus COSS. Anno DCC=LXXI. Ut ij serui qui neq; censu, neq; uindicta, neq; testamento. sed aut per epistolam, aut inter amicos, aut conuiuij adhibicione liberi fierent, non ciues Romani, sed eodem iure, quo Latini coloni essent. Ut si Latinus ciuem Romanam, uel Latinam uxorem duxerit, testatione interposita, quòd liberorum quærendorum causa uxorem duxerit, postea filio filiã ue nato, natã ue & anniculo factò, possit apud Prætorem uel Præsidentem
pro=*

provinciæ causam probare, & fieri ciuis Romanus, tã ipse quàm filius, filiæue eius & uxor, scilicet si & ipsa Latina sit. Vt Latinorum legitimæ successiones nullæ prorsus essent: sed eorum bona manumissores, tanquam seruorum peculia sibi haberent. Vt liberti ius ciuitatis R. non antè haberent, quàm ius aureorum annulorum, aut natalium restitutionem à principe impetrassent: Vlpian. in Instit. tit. 3. Iustin. §. V. De success. lib. Idẽ Nou. LXXVIII.

Iunia Petronia de libertate. Tulere C. Iunius Cæsonius, Petronius Turpilianus COSS. Anno DCCC=XIII. Vt si dissonantes pares iudicum existant sententiæ, pro libertate pronũcietur. Hermogen. l. 24. D. De manum. Ab eodem quoq; Petronio lex Petronia de seruis infra suo loco numeratur.

L

L Abiena de sacerdotijs. Tulit T. Labienus Trib. pl. Cicer. Antonio COSS. Anno DCXC. Vt ius creandorum sacerdotum penes collegia esset ex ueteri lege Dõmitia, quam lex Cornelia abrogauerat. Dio lib. 37.

Lætoria de minoribus. Tulit. Vt ijs qui uel furiosi, uel prodigi essent, curatores darentur: qui eos circumscriptissent, iudicio publico tenerentur. Cicero De offic. 3. De nat. deorum 3. & Capitol. in Anton.

ton. Philof. Ne à minoribus uiginti quinque annis stipulari liceret: hoc est, ne stipulatione obligari possent. Suetonius in quarto Prætorum, apud Priscianum lib. 8. Et hoc illius caput meo iudicio Plautus significat in Pseudolo, ubi Callidorum adolescentem sic loquentem facit. *Nimis sum miser: numum nusquam reperire argenti queo. Ita miser & amore pereo, & inopia argentaria. Perij, an non? tam lex me perdit quina uicenaria. Metuunt credere omnes.*

Licina de fœnore. Tulit idem Furio, Clælio, &c. Trib. mil. Anno CCCLXXVI. Ut deducto eo de capite, quod usuris pernumeratum esset, id quod superesset, triennio æquis portionibus persolueretur. Liuius libro sexto.

Licina de magistratib. è plebe creandis. Tulit idem. Ne tribunorum militum comitia fierent, sed Consulum, & utiq; alter ex plebe crearetur. Liuius libro sexto.

Licina agraria. Tulit C. Licinius Stolo Tribunus pl. Aemilio, Valerio, &c. Tribun. mil. Anno CCC=LXXVII. Ne quis plus quingenta iugera agri, centum pecoris maioris capita, quingenta minoris possideret. Varro lib. de re Rust. 1. Liuius lib. 6. Appian. De bellis ciuilib. 1. Gellius libro 20. cap. 1. Valerius lib. 8. capite 6. Plinius lib. 18. cap. 3. Velleius lib. 2. Plutarchus in Camillo & in Grachis.

Licina sumptuaria. Tulit P. Licinius Crassus Diues COS. cum Cn. Lentulo, Anno DCLVI. Vt Calendis, Nonis, nundinis Romanis, cuiq; in dies singulos triginta duntaxat asses edundi causa consumere liceret. nuptijs ducenos. cæteris uerò dieb. qui excepti non essent, tricenos: quum & carnis aridæ pondo tria, & salsamæ torum pondo libram concederet. quod autem è terra, uite, arboreæ natum esset, id impunè cõsumere liceret. Macrob. lib. 3. cap. 17. Gell. lib. 2. cap. 24. Cicero lib. 7. epist. ad Gallum ep. 27. Et Festus, Centenariæ coenæ dicebantur. in quas lege Licinia non plus centussib. præter terræ nata impendebatur, id est, centum assibus, qui erant breues numi ex ære. Lubet autem hoc loco illud si minus tempestiue, non tamen sine caussa subijcere, doctoribus, & legis huius contemporibus dici à Prætore solitum. Quædo tu bona patria auitaq; nequitia tua disperdis, liberosq; tuos ad egestatem perducis, ob eam rem tibi ea re commercioq; interdico. Sic enim duobus prope ab hinc annis illam formulam, correxi, cuius rei cum alij complures, tum Bonifac. Amerbachius, & Paulus Manutius uiri clarissimi, & eruditissimi, quibus, ut fit, eiusmodi de rebus interdum scribo, testes esse possunt. Quod ego propter spem quam de notis Iac. Cuiacij Iurisc. excellentis in Pauli sententias, concepi: testari hoc loco uolui. nam à me quoq; iam pridem idem liber emendatus est. sed eius generis hæc res est, quæ duos dominos ferre possit.

Licina de ludis Apollinaribus. Tulit P.

Lici-

Licinius Varus Prætor Urb. Claudio, *Quinctio* COSS. Anno DXLV. Vt ludi Apollinares qui die incerta fiebant, in perpetuum in statam diem uoueretur. itaq; ipse primus ita uouit, fecitq; ante diem tertium nonas *Quintiles*. is dies deinde sollemnis seruatus. *Liuius lib. 27.*

Licinia Cassia de bello Persei. Tulere *Licinius*, *Cassius* COSS. Anno DXXCII. Vt quod *Perseus* *Philippi* filius *Macedonum* rex aduersus foedus cum patre *Philippo* ictum, & secum post mortem eius renouatum, socijs populi R. arma intulisset, agros uastasset, urbesq; occupasset, quodq; belli parandi aduersus populum R. cõsilia inisset, arma, milites, classẽ eius rei causa comparasset: ut nisi de ijs rebus satisfecisset, bellum cũ eo iniretur. *Liuius lib. 42.*

Licinia Cassia de Tribunis militum. Tulere *idẽ* COSS. Ne *Tribuni militum* eo anno suffragijs crearentur, sed *Consulum Prætorumq;* in ijs faciendis iudicium arbitriumq; esset. *Liuius lib. 42.*

Licinia & Mutia de peregrinis. Tulere *L. Licinius Crassus*, & *Q. Mutius Scauola* COSS. Anno DCLVIII. Vt socij *Latini*, *Romanæ* ciuitatis iure priuati, suas in ciuitates redigerentur. *Ascon. in Cornelianã*, & pro *Scaurõ*. *Cicero in Bruto*, & lib. De offic. 3. De orat. 2. pro *Corn. Balbo*, & pro *Sextio*. *Appian. lib. 1.*

Licinia de sodalitijs. Nominatur à *Cicerone*

in Orat. pro Plantio, & lib. Famil. ep. 8.

Licina Aebutia de legumlatoribus. *Tulere. Ut ne ei qui legem de curatione potestatiue aliqua tulerit, eiusue collegis, cognatis, affnibus ea potestas curatione mandaretur. Cicero in Orat. 2. contra Rullum. & in orat. Pro domo sua.*

Licina rogatio de sacerdotijs. *Promulgauit Q. Licinius Crassus, ut sacerdotum cooptatio ab ipso collegio ad populum transferretur, Cic. in Lelio.*

Licina Iunia de legibus. *Vide Iunia Licinia.*

Liua de Colonia deducendis. *Tulit M. Liuius Drusus Trib. pl. Domitio, Fannio C O S S. Anno DCXXXI. Ut duodecim coloniae deducerentur, & singulis tria ciuium millia assignaretur. Plutar. in Grachis.*

Liua de socijs Latini nominis. *Tulit idem. Ne quae Latini nominis uirgis in exercitu caedi liceret. Plutarch. ibidem.*

Liua de uectigalibus. *Tulit idem. Ut pauperibus quibus agri diuiderentur, uectigal quod ex lege Sempronia pendebant, remitteretur. Plut. ibidem.*

Liua de re nummaria. *Tulit idem. Ut octaua aëris pars argento misceretur. Plinius lib. 33. cap. 3.*

Liua

Liuvia iudiciaria. Tulit M. *Liuius Drusus Trib. pl. L. Martio, Sex. Iulio C O S S.* Anno DCLXII. *Vt æqua ex parte iudicia penes Senatum & equestrem ordinem essent.* *Ascon. in Corneliam.* Cicero *De orat.* 3. *Florus in epit.* LXXI. *Appianus autem rem sic explicat.* τῶν βαλευτῶν διὰ τὰς θάλασσαν τότε ὄντων μόλις ἀμφὶ τῶν τριακοσίων, τοσούτοις ἐτέρας αὐτοῖς ἀπὸ τῶν ἰππέων εἰσηγήτο ἀριστίνδην προλαταλεγιῶναι, καὶ ἐν τῶνδε πάντων ἐς τὸ μέλλον εἶναι τὰ διμασθήρια. εὐθύνας τε ἐπ' αὐτῶν γίνεσθαι δωροδοκίας προσέειργαφεν. ἐγνηλήματος ἴσα δὴ καὶ ἀγνοομένε, διὰ τὸ ἕθος, τῆς δωροδοκίας ἀνέδδην ἐπιπολαζούσης. *Quum per id tempus propter superiores seditiones uix trecenti senatores essent, totidem ex equestri ordine arbitratu bonorum uirorum delectos ipsis adiunxit, uti deinceps ex hisce omnibus iudices legerentur: utiq; de pecunia ob rem iudicandam accepta causam dicere cogerentur, quod crimen consuetudine iam pro nullo numerabatur, quum largitiones sine ullo pudore increbuisissent.* *Hæc ille lib. De bell. ciuilib. i.*

Liuvia agraria. Tulit *idem.* *Vt Sempronie leges de agris populo diuidendis ualerent.*

Liuvia frumentaria. Tulit *idem.* *Vt Semproniana lex de frumento plebi ex publico uiritim dando ualeret.*

Liuvia de colonijs deducendis. Tulit *idem.*

Vt lex Sempronia ea de re ualeret.

Liuius de socijs. Tulit idem. Vt socijs omnibus ius ciuitatis Romanæ daretur: quod ante ipsum M. Fuluius C O S. tentarat. Liuius tamen in perferenda lege occisus est. Appianus, De bell. ciuil. 1. Florus, & Cicero De legib. 3.

Lutatia de ui publica. Tulit Q. Lutatius Catulus C O S. cum C. Mario Anno D C L I. Vt de seditionis consceleratisq; ciuibus, qui armati Senatum obsederint, magistratibus uim attulerint, Rēp. oppugnarint, quotidie etiam diebus festis ludisq; publicis quæreretur, Cicero pro Cælio.

M

MAmilia de terminis. Eius aliquot locis mentio fit in libro De agrorum cōditionibus, constatq; ex Aggeno Urbico & lib. Cic. De legib. 2. eam in finibus agrorum quinque aut sex pedum latitudinem præscripsisse, quos usucapi uetaret. In libello uero Variorum autorum eidem uolumini subiecto, Mamilia, Roscia, Peducea, Alliena, Fauia nominantur: sed capita trium duntaxat postremarum legum referuntur: quia neq; de quinque pedum præscriptione mentio ulla fit: & hæ notæ K. L. 3. itē 4. & 5. caput legis tertiæ, quartæ, & quintæ subscribi tantum significant: quas suum in locum referemus.

Ma

Mamilia de senatoribus à Iugurtha corrumpis. Tulit C. Mamilius Limetanus Trib. pl. Sp. Postumio, Q. Minutio COSS. Anno DCXLIII. Vti quaereretur in eos, quorum consilio Iugurtha Senatus decreta neglexisset, quiq; ab eo in Legationibus aut imperijs pecunias accepissent, qui elephantos, quiq; perfugas tradidissent, item qui de pace aut bello cum hostibus pactio- nes fecissent. Sallust. Iugurth.

Mania, Vide Menia.

Manilia de bello Mithridatico. Tulit C. Manilius Tribun. pl. M. Lepido, L. Volcatio COSS. Anno DCXXCVII. Vt belli Mithridatici administratio Cn. Pompeio mandaretur. Prouincia uniuersa cui Lucullus praesuerat, omneq; ipsius imperium, exercitus, & copiae Pompeio mandarentur: & hoc amplius Bithynia adiungeretur, cui Glabrio praerat: classis item & copiae omnes maritimae quas ipse initio belli Piratici habuerat: omnes praeterea prouinciae, quibus solis Lege Gabinia non praesuerat, Phrygia, Lycaonia, Galatia, Cappadocia, Cilicia, Colchis superior, & Armenia. Cic. Pro lege Manilia, Plutarchus in Pompeio, Appianus in Mithridat. Florus epit. C. Dio lib. 26.

Manilianae leges uenalium uendendorum. Ab Antonio dicuntur in lib. De orat. I. pro Cautiones. ut apud Catonem, Lex uini uendendi, oleae faciendae.

Manlia de uicesima. Tulit Cn. Manlius COS. cum C. Martio, Anno CCCXCVI. Vt ij qui manumitterentur, fortunarum suarum uicesimam ærario darēt. *Liuius lib. 7.*

Manlia de sacerdotijs. Tulit P. Manlius Trib. pleb. L. Furio, M. Marcello COSS. Anno DLVII. Vt propter sacrificiorum multitudinem Tresuiri Epulones crearentur: quum essent ipsi à Numa, ut etiam ludorum illud epulare sacrificium facerent, instituti. Ius præterea togæ prætextæ habendæ, item ut Pontifici, eisdem esset. Cicero De orat. 3. *Liuius 33.* Vbi tamen T. Romuleius legitur: quod Car. Sigonius, uir eruditissimus, & de literis optimè meritis ex coniectura emendauit.

Manlia de C. Mario. Tulit L. Manlius Trib. pl. C. Mario. L. Cassio COSS. Anno DCXLVI. Vt eidem C. Mario prouincia Numidia mandaretur.

Martia Atinia de pace Macedonica. Tulere Q. Martius, C. Atinius Tribuni pleb. Furio Claudio COSS. Anno DLVII. Vellent iuberentne cum rege Philippo pacem esse? omnes quinq; & triginta tribus, uti rogas, iusserunt. *Liuius lib. 33.*

Martia de magistratibus. Tulit Martius Censorinus, Ne cui bis censuram gerere liceret. *Plutarch. in Coriolano.*

Martia

Martia de Statellis. Tulere M. Martius Sermo,
 & Qu. Martius Sylla Tribuni pleb. Popillio, Aelio
 C O S S. Anno DXXCI. Vt qui ex Statellis (Liguriae
 populis) deditis in libertatem restitutus ante Kalendas
 Sextiles primas non esset, cuius dolo malo is in seruitu-
 tem uenisset, ut iuratus Senatus decerneret, qui eam rem
 quaereret, animaduerneretq;. Liuius lib. 42.

Maria de suffragijs. Tulit C. Marius Tribun.
 pl. L. Cæcilio, L. Cotta COSS. Anno DCXXXIII. Vt
 pontes per quos suffragia in comitijs ferebantur angu-
 stiores fierent, ne quis illic qui suffragium ferret consiste-
 re posset ad appellandum rogandumq;. Cicero De le-
 gib. 3. Plutarch. in Mario.

Maria de re numaria. Tulit M. Marius Gra-
 tidianus Prætor L. Sylla Dictatore. Vt numi certa tum
 excogitata ratione probarentur. Iactabatur enim tem-
 poribus illis numus, sic, ut nemo scire posset, quid habe-
 ret. Cicero De offic. 3. Plinius lib. 33. cap. 9. qui legem
 hanc nominatim appellat, cum Cicero Prætoris edi-
 ctum de Rostris promulgatum fuisse scribat.

Maria Porcia de triumpho. Tulere L. Ma-
 rius, M. Cato Tribuni pl. Vt pœna afficerentur ij, qui
 aut hostium occisorum in prælio, aut amissorum ciuium
 falsum numerum literis senatui retulissent. Vt cum pri-
 mum urbem intrassent, apud Quæstores urbanos iura-
 rent, de utroq; numero uerè ab ijs Senatui scriptum
 d 5 esse

58 L E G V M R.
esse. Valer. lib. 2. cap. De iure triumphh.

Memmia de Iugurtha, Romam euocādo. Tulit C. Memmius Trib. pl. P. Scipione Nasica, L. Bestia Calpurnio COSS. Anno DCXLII. Vti L. Cassius Prætor ad Iugurtham mitteretur, eumq; interposita fide publica Romam duceret, quo facilius iudicio regis, Scauri & reliquorum, quos pecuniæ captæ arcessabant, delicta patefierent. Sallust. De bello Iugurth.

Memmia de reis postulandis. Tulit. Vt eorum qui Reip. causa abessent nomina ne in reos reciperentur. Vt calumniatoribus pœna cōstituto iudicio imponeretur. Val. Max. lib. 3. cap. 7. Cicero pro Sex. Roscio. Papinian. l. 13. De testib. l. 1. §. 1. Ad S. C. Turpil. Legitur tamen Remmia.

Menenia Sextia de multa. Tulere T. Menenius, P. Sextius COSS. Anno CCCI. Autor Festus lib. 14. cuius uerba sic opinor, legenda sunt, Peculatus furtum publicum dici cœptum est à Pecore: quia ab eo initium eius fraudis esse cœpit. siquidem ante æs aut argentum signatum ob delicta pœna grauisima erat duarum ouium, & triginta bouum. quæ pecudes postquam ære signato uti cœpit populus R. Tarpeia lege cautum est, Vt bos centussis, ouis decussis æstimaretur. Eam legem sanxere T. Menenius Lanatus, & P. Sextius Capitolinus COSS.

Menia

Menia de auctoritate patrum. Nominatur à Cicerone in lib. De claris orat. Eaq; uidetur esse quæ apud Festum lib. 14. Minia nominatur in dictione Prorsus: & apud Nonium fortasse, in uoce Sugillare, ubi ait, Sugillare, occludere. Varro Geminis, Contra lex Mania est in pietate, ne filij patribus luci clara sugillent oculos. Alludere uidetur ad patrum nomen, quo lex Mania patritios intelligebat.

Mensia de ciuitate. Tulit. Ut ex altero utro peregrino natus, deterioris parentis conditionem sequatur. Vlp. cap. Instit. 5. Et hanc idem in l. lex natura, 24. De stat. hom. specialem legem intelligit.

Minutia. Meminit Festus libro XIII. in uoce, Osi sunt.

Muneralis lex uocata est, qua Cincius cauit, ne cui liceret munus accipere. Festus, qui Plauti uersus citat quos in Cincia retulimus.

○

Ogulnia de sacerdotijs. Tulere Q. & Cn. Ogulnij Trib. pl. M. Valerio, Q. Appuleio COS S. Anno CDLIII. Ut cum quatuor Augures, quatuor Pontifices ea tempestate essent, placeretq; augeri sacerdotum numerum, quatuor Pontifices, quinque Augures, de plebe omnes allegarentur. Ita deinceps octo pontifices, nouem augures fuerunt. Liuius libro decimo.

Oppia

Oppia de matronarum cultu. Tulit C. Oppius Trib. pl. Q. Fabio, T. Sempronio COSS. Anno DXL. Ne qua mulier plus semuncia auri haberet: neu uestimento uersicolori uteretur: neu iuncto uehiculo in urbe oppidoue, aut propius inde mille passus, nisi sacrorum publicorum causa ueheretur. Liuius libro 34. Tacitus lib. 3.

Optima lex, quum nominabatur in magistro populi faciendo, qui uulgò Dictator appellabatur, quam plenissimum posset ius esse significabatur. Ut fuit M. Valerij Marci filij Volusij nepotis, qui primus magister populi creatus est. Postquam uerò prouocatio ab eo magistratu ad populum data est, quæ antea non erat, desitum est dici, Ut optima lege. utpote imminuto iure priorum magistrorum. Hæc Festus. Idem alibi, In magistro populi faciendo, qui uulgò Dictator appellatur, quam plenissimum posset ius esse significabatur. Postquam uerò prouocatio ab eo magistratu ad populum data est, quæ antea non erat: desitum est dici, Ut optima lege: utpote imminuto iure priorum magistrorum. Hactenus Festus.

Orchia de numero conuiuiarum. Tulit C. Orchius Trib. pleb. Q. Fabio, M. Claudio, COSS. Anno DLXX. Macrob. lib. 3. cap. 17. Festus libro 13. Obsonitauere.

P

PAcuvia de mensis Augusti nomine. Tulit Sex. Pacuvius Trib. pleb. Augusto Imperatore, Vt qui mensis antea Sextilis uocabatur, quod à Martio qui primus olim fuerat, sextus esset: is deinceps Augustus ab Augusto Imp. diceretur. Macrobius lib. Sat. 2. cap. 12.

Pagana lege in plerisque Italiae praedijs cauetur, ne mulieres per itinera ambulantes, torqueant fusos, aut omnino detectos ferant: quoniã aduersetur id omnium spei, praecipueque frugum. Plinius lib. 28. cap. 2.

Papiria Iulia de multarum aestimatione. Tulere L. Papius, L. Iulius COSS. Anno CCCXXIII. Lilius lib. 4. uide Ateria.

Papiria de suffragijs. Tulit C. Papius Carbo Tribun. pleb. Popilio, Rupilio COSS. Anno DCXXI. Vt in iubendis legibus aut uetandis populus tabella suffragium ferret. Cicero De legibus. 3.

Papiria de consecratione. Tulit idem. Ne iniussu plebis aedes, terram, aram, aliamue rem ullam consecrare liceret. Cicero Pro domo sua.

Papiria de re numaria. Tulit, opinor, L. Papius Trib. pl. Vt asses essent semunciales. Plinius lib. 33. cap. 3. Hanc autem à Festo lib. 17. in uoce Sestertius nominari

minari, mihi non est dubium: tametsi corruptus locus optimi scriptoris sententiam obscuret.

Pappia de ciuitate. Tulit C. Papius Tr. pl. Cot
ta, Manlio C O S S. An. DCXXCIIX. Vt peregrini ur=
be Roma expellerentur. Cicero De offic. 3. Pro Balbo,
Pro Archia. Dio lib. 37.

Pappia de Vestalis capiundæ ritu. Tu=
lit. Vt Pontificis Max. arbitrato uirgines è po=
pulo uiginti legantur, sortitioq; in concione ex eo nu=
mero fiat. Gellius lib. 1. cap. 12.

Pappia de socijs. Tulit. Vt socij Latini
in suas ciuitates redigerentur. Vt iudicium socijs & ci=
uitatibus exteris constitueretur, repetendi eius caussa,
qui in ciuitatis Ro. censum irrepsisset. Valer. lib. 3. cap.
4. Cic. in Cornelianâ.

Pappia Poppæa de maritãdis ordinibus.
Tulere M. Pappius Mutilus, Q. Poppæus Secundus,
C O S S. Augusto Imperatore: ut constat ex Dione,
apud quem Popilius legitur, pro Poppæus. Vt qui Se=
nator esset, quiuè filius, nepos, pronepôsue ex filio, uel
ex filia natus, cuius eorum esset, ne quis eorum spon=
sam, uxoremue sciens dolo malo haberet libertinum,
aut eam quæ ipsa, cuiusue pater, materue artem ludi=
crant

cram facit, fecitūe: neūe Senatoris filia, neptisue ex filio, proneptisue ex nepote, filio nato, nata, libertino, eiue qui ipse, cuiusue pater, materue, artem ludicram facit, fecitūe, sponsa nuptaue sciens dolo malo esset: Ut quæ ad orbos testamento ciuis R. peruenirent, eorum pars decima ad fiscum pertineret. Ut ne quinquaginta annis minor sexagenario nuberet: aut uir hac ætate iunior quinquagenariam foeminam duceret in uxorem. Ut patronis qui ius trium liberorum habeant, contra tabulas testamenti liberti, aut ab intestato contra suos hæredes non naturales bonorum possessio detur. Ut patronæ ingenuæ duobus liberis honoratæ, libertinæ tribus idem iuris detur, quod patronis ex edicto. Ut liberis ingenuæ trium liberorum iure honoratæ idem iuris, quod ipsi patronæ tribuatur. Ut omnibus ingenuis, præter Senatores, eorumq; liberos, uxores libertinas habere liceret. Tacitus libro tertio. Iurisconsulti sub titulo, De ritu nupt. De uulg. substitut. De iur. patron. & alijs locis innumeris. Ulpianus capite Institutionum uicesimonono. Dio libro LVI.

Pappia de iure patronatus. Tulit idem. Ut ex bonis eius qui HS. centum millium patrimonium reliquerat, & pauciores quàm tres liberos habebat, siue is testamento factò, siue intestatus mortuus erat: uirilis pars patrono deberetur. Itaq; quum unum quidem filium hæredem reliquerat libertus, perinde pars dimidia debebatur patrono, ac si is sine ullo filio filiæue
intesta

intestatus deceſſiſſet: quum uerò duos duasue heredes reliquerat, tertia pars debebatur patrono: ſi tres reliquerat, repellebatur patronus. Item, Vt libertus qui duos liberos in poteſtate haberet, operarum obligatione liberaretur. Iuſtin. §. 1. De ſucceſſ. libert. Et in Pand. ſub tit. De bonis libert. alijsq; locis compluribus.

Pedia de ui. Tulit Q. Pedius COS. cum Auguſto Cæſare, Anno DCCXI. Vt qui C. Cæſaris cædis auſtores eſſent, iudicio conſtituto rei fierent, & damnatis aqua & igni interdiceretur. Appian. lib. De bello ciuili 3. Sueton. Nerone, & Galba. Velleius lib. 2.

Peduca de inceſtu. Nominatur à Cicerone De nat. deor. 3.

Peduca de terminis. Tulit. In libello Variorum autorum De agrorum conditionibus his edita eſt uerbis, quæ tamen aliqua ex parte correximus. Quæ colonia hac lege deducta, quòdue municipiũ, præfectura, forum, conciliabulum conſtitutum erit, qui ager intra fines eorum erit, ſi termini in eo agro ſtatuti non erunt, quo in loco terminus non extabit, in eo loco is ciuius is ager erit, terminum deſtituendum curato: utq; rectè factum eſſe uelit, magiſtratus qui in ea colonia, municipio, præfectura, foro, conciliabulo iure dicundo præerit, facito ut fiat.

Pefulania de damno à canibus illato. Tulit

lit. *Vt si canis pauperiem fecerit, damnū mve de-*
derit, in dominum actio detur, ut aut damni æstimatione
nē subeat, aut canē noxæ dedat. Paul. Sent. lib. I. cap. 15.

Petillia de peculatu. Tulit Q. Petillius Tribu-
 nus pl. Aemilio, Flaminio C O S S. Anno DLXVI.
 Vellent, iuberent, quærat, quæ pecunia capta, ablata,
 coacta ab rege Antiocho est, quiq; sub eius imperio fue-
 runt: quod eius in publicum relatum non est, uti de ea re
 Ser. Sulpitius Prætor urb. ad senatū referat. Omnes tri-
 bus uti rogās iusserunt. Liuius lib. 38.

Petilia de fœnore. Vide Pætilia.

Petronia de seruis. Tulit, opinor, Petronius
 Turpilianus COS. cum Cæsonio Pato, Anno DCCC-
 XIII. Ne dominis potestas esset ad bestias depugnā-
 das suo arbitratu seruos tradere, ut ei qui iure uiri de-
 latum adulterium non peregisset, nunquam postea de-
 ferre hoc crimen liceret. Modestinus l. 11. D. ad leg.
 Cor. De sicar. Impp. l. 15. C. ad leg. Iul. De adult. Ab eo-
 dem Petronio & collega Iunio supra Iunia Petronia nu-
 merata est.

Petronia de peregrinis. Tulit. *Vt pe-*
regriini urbe Roma expellerentur. Cic. lib. De offic. 3.
Hanc, opinor, Festus lib. 16. in uoce Respublicas eo lo-
co significat, ubi nunc P. Ennij de peregrinis corrupte,
meo iudicio, legitur.

Pinaria de ambitu. Tulit, L. Pinarius Trib. milit. cum collegis. Anno CCCXXII. Ne cui album uestimentum addere petitionis causa liceret. Liuius lib. 4. Lex tamen non tenuit, ut ex omnium temporum consuetudine intelligitur.

Plautia iudiciaria. Tulit M. Plautius Siluanus Tribun. pleb. Cn. Pompeio Strabone, L. Porcio Catone COSS. Anno DCLXIII. secundo anno belli Italici, quum equester ordo in iudicijs dominaretur, ut tribus singule ex eo numero quinos denos suffragio crearent, qui eo anno iudicarent. ex eo factum est, ut senatores quoq; in eo numero essent, & quidam etiam ex ipsa plebe. Tum primum Senatores cum equitibus R. iudicarunt. Cicero in Orat. pro Cornelio, Epist. Att. lib. IV. & Ascon. Ex quo intelligitur, quum equites soli iudicarent, XXXV. tribus dedisse singulas iudices XV. itaq; iudices CCCCL. fuerunt: & iudicia inter tres ordines, senatorium, equestrem, & plebeium communita sunt.

Plautia de ui publica. Tulit idem. Vt de ijs qui uim publicam, armatis hominibus fecissent, quaestio constitueretur. Meminit Cicero, De respōs. aruf. pro Milone. Lib. epist. ad Qu. Fratrem II. & ad Att. 4. Sallust. in Catil. Ascon. in Milon. & Coelius ad Ciceronem lib. ep. 8. Item, Ne rem ui possessam usucapere liceret. Iulianus l. 33. §. 2. D. de usuc. Lex Plautia & Iulia ea demum uetuit longa possessione capi, quæ ui possessa fuissent:

non etiam ex quibus ui quis deiectus fuisset.

Plautia Papiria de ciuitate. Tulere M. Plautius Siluanus, C. Papirius Carbo Tribuni pl. Cn. Pompeio, L. Catone C O S S. Anno DCLXIII. Vt ciuitas ijs daretur, qui foederatis ciuitatibus adscripti fuissent, si & cum lex ferebatur, in Italia domicilium habuissent, & sexaginta diebus apud Prætorem essent professi. Cicero pro Archia poeta.

Pletoria. Vide Lætoria.

Plætoria de iuredicundo. Tulit M. Plætorius Tribunus pl. Prætor urbanus qui nunc est, quiq; posthac fuerit, duos lictores apud se habeto: isq; supremum ad solis occasum ius inter ciues dicit. Censorum libro De die nat. cap. 19. Varro libro De ling. V. Sed postea lex Plætoria id quoq; tempus iubet esse supremum, quo Prætor in comitio supremam pronunciauit populo.

Plotia de exulibus. Tulit Plotius Tribun. pl. Vt qui Lepidum ciuili bello secuti, post necem COS. ad Sertorium confugerant, impune in ciuitatem redirent. Sueton. Casare. Gell. lib. 13. cap. 3.

Plotia Flauia. Tulere. Vt uel agri quos Senatu locupletes emissent, reddita possessoribus pe-

cunia plebi diuiderentur: uel, si neminem uetere possessione moueri Senatus uellet, alij agri ea pecunia quæ ex nouis uectigalibus per quinquennium reciperetur, emerentur, & plebi quæ agros non haberet, partirentur. Cicero lib. ad Attic. 1.

Plotia agraria. Nominatur à Cicerone lib. Ep. ad Attic. 1. epistola, Nihil mihi.

Pœtelia de ambitu prima. Tulit C. Pœtelius Trib. pl. C. Fabio, & C. Plautio C O S S. Anno CCC=XCIV. Ut ne ambiendi magistratus causa nundinas & conciliabula obire liceret. Liuius lib. 7.

Pœtelia, Papiiria de nexu. Tulere C. Pœtelius, L. Papiirius COSS. Anno CDXXXVII. Ne quis nisi qui noxam meruisset, donec pœnam lueret, in compedibus, aut in neruo teneretur: pecuniæ creditæ bona debitoris, non corpus obnoxium esset. & ne quis in posterum necteretur. Liuius lib. 8.

Pompeia de Trib. pleb. Tulit Cn. Pompeius I. Consul cum M. Crasso, Anno DCXXXIII. Ut ad Tribunos pl. prouocandi ius esset: (quod lege Cornelia prohibitum fuerat) omniaq; omnino quæ Tribunis pl. ademerat Sylla, illis restituerentur. Plut. in Pompeio. Asconius in Verr. 1. & 2. & Cæsar lib. De bell. ciuil. 1.

Pompeia

Pompeia de prouincijs. Tulit Cn. Pompeius COS. cum Q. Cæcilia. Anno DCCL. Vt sibi Hispania prouincia in alterum quinquennium prorogaretur. Dio lib. 38. & Plutarch. in Vit. qui tamen, Quadriennium scribit.

Pompeia iudiciaria. Tulit idem COS. cum M. Crasso iterum, Anno DCXCIIIX. Vt amplissimo ex censu, ex centurijs, aliter quàm antea, lecti iudices, ex tribus tamen ordinibus quibus Aurelia lege communicata erant iudicia, Senatorio scilicet, equestri, & Tribunis ærarij, res iudicarent. Cicero in Pisonem, & Ascon. in eandem.

Pompeia de parricidijs. Tulit idem, Vt qui cognatos uel affines, qui parentum liberorumue nomine continentur, fratremue aut sororem necasset, is sanguineis uirgis uerberatus, in culeum insueretur cum cane, gallo gallinaceo, uipera, & simia. deinde in mare uel profluentem proijceretur. Modestinus l. 9. D. Ad leg. Pomp. de parricid. Vbi tamen ait more maiorum eam fuisse constitutam pœnam: quod falsum est, si maiores ab eo tempore repetamus, quo Cicero Sex. Roscium defendit. neq; enim id erat Cicero prætermissurus, quum de solo culeo loquatur. ac uereor ne quid à Triboniano eo in loco sit commissum. Iuuenalis autem de serpente & simia etiam loquitur. Constantinus uerò in l. 1. C. De parricid. canem & gallum gallinaceum adicisse uidetur: quæ tamen omnia Iustinianus legi

Pompeia in Institutionibus attribuit. Ut sit, hoc opinor Pompeium instituisse, ut quum antea Prætor certus ac proprius non esset, qui de parricidis ius diceret, sed lege Cornelia qui inter sicarios quæreret, de ijs quoque quæreret (quemadmodum ex Rosciana intelligitur) deinceps certus huius criminis quæsitore esset: nam quod ait Vlp. in l. i. D. De parricid. lege Pompeia eandem poenam parricidis esse constitutam, quæ lege Cornelia De sicarijs, sic accipiendum est, quæ lex Cornelia ad parricidas pertinebat. Alioqui perobscurus uideri locus posset. Sanguineas autem uirgas rectè in Florentinis libris legi, qui genus illud uirgarum notum habent, quas Plinius ita nominat, facile perspiciunt. sunt autem saligneæ non admodum dissimiles, nisi quòd & grauiores sunt, & ad sanguinis colorem propius accedunt.

Pompeia de ui & ambitu. Tulit idem Consul solus creatus Anno DCCI. Ut priusquam causa de uirgeretur, testes per triduum audirentur, dicta eorum iudices consignarent, quarta die adesse omnes in diem posterum iuberentur, & coram accusatore ac reo pilæ, in quibus nomina iudicum inscripta essent, æquarentur: dein rursus postera die sortitio fieret unius et LXXX. qui numerus cum sorte obtigisset, ipsi protinus sessum irent: tum ad dicendum accusator duas horas, reus tres haberet, reusq; illo eodem die iudicaretur: prius autem quam sententiæ ferrentur, quinos ex singulis ordinibus accusator, totidem reus reijceret: ita ut numerus iudi-

*cum relinqueretur qui sententias ferrent, quinquaginta
 & unus. Afcon. in Miloniana argumento. Dio lib. 40.
 Cicero lib. 4. De finib. & ad Attic. lib. 10. Cæsar De
 bello ciuil. lib. 3.*

**Pompeia de pecunijs ob rem iudicandam
 captis.** Tulit idem, eodem anno. Vt de ijs qui à secun-
 do suo Consulatu ad hunc usq; diem ob rem iudicandam
 pecunias cepissent, quæstio constitueretur. Appian. De
 bell. ciuil. lib. 2.

Pompeia iudiciaria. Tulit idem eodem an-
 no. Ne reum in iudicio laudare liceret. Plutarchus in
 Pomp. & Caton. Vtic. Valerius libro sexto, capi-
 te secundo.

Pompeia de magistratibus. Tulit Cn. Pom-
 peius tertium COS. cum Q. Cæcilio, Anno DCCI.
 Ne cuius absentis in magistratuum comitijs ratio ha-
 beretur: uno Cæsare excepto. Dio lib. 40. & Plu-
 tarch. in Vitis.

Pompeia de magistratibus Bithyniorum.
 Tulit idem. Ne quis annis XXX. minor magistratum
 caperet, in senatûe esset. Vt qui magistratum cepissent,
 eis in senatu esse liceret. ne Decuriones in curiam à Cen-
 soribus lecti, pecuniam pro introitu darent. Vt Senato-
 res certis de causis à Censoribus ordine mouerentur. Vt
 Bithynicis ciuitatibus adscribere sibi quos uellent, ciues

liceret, dum ne ciuitatis essent alienæ, sed earum quisq; ciuitatum, quæ essent in Bithynia. Plinius Cæcilius lib. epist. 10. epist. 84. & 117.

Popilia de Vestalis capiendæ ritu. Tulit. *Tulit. Vt si quis honesto loco natus adeat Pontificem Max. atq; offerat ad sacerdotium filiam suam, cuius duntaxat, saluis religionum obseruationibus, ratio haberi possit: id per se ratum sit.* Gellius lib. 1. cap. 12.

Porcia de iure ciuitatis. Tulit M. Porcius Cato Tribunus pleb. Valerio, Appuleio C O S S. Anno CDLIII. Ne quis magistratus ciuem R. uirgis cæderet, nec arétur: sed damnato exilium permetteret: quum antea nudorum ceruix insereretur furcæ, corpus uirgis ad necem cæderetur. Liuius lib. 10. Cic. pro Rabirio perduell. Sallust. in Catil. Sueton. in Nerone.

Publicia de lusu. Tulit. Ne quis in pecuniam luderet, sponsonemue in ludo nisi qui uirtutis causa susceptus esset, faceret. Martianus l. 3. D. De aleator.

Publilia de plebeijs magistratibus. Tulit Volero Publilius Philo Trib. pl. Claudio, & Quinctio C O S S. Anno CCLXXXI. Vt plebeijs magistratus qui antea curiatis comitijs fiebant, deinceps remotis patribus tributis comitijs crearentur. Liuius lib. 2. Dionys. libro 9. apud quem tamen *πόπλιος βολέρωρ* legitur
pro

pro *ποπλίλιος*. nam Volero prænomen, Publilius nomen fuit. ut non Voleronia, sed Publilia lex dicenda sit, in quo pleriq; decepti sunt.

Publilia de legibus & censoribus. Tulit Q. Publilius Philo Dictator, Anno CCCCXIII. Ut plebscita omnes Quirites tenerent; Ut legum quæ comitijs centuriatis ferrentur, ante initum suffragium patres auctores fierent: ut alter utiq; ex plebe, quum eò uetum sit ut utrunq; plebeium Consulem fieri liceret, Censor crearetur. Liuius lib. 8.

Pupia de Senatu habendo. Tulit. Ne Senatus à XVIII. Cal. Feb. ad usq; Cal. Feb. haberetur. Ne nisi perfectis, aut reiectis legationibus, alijs de rebus Senatus haberetur. Cicero epist. ad Lentulum 4. ad Q. Fratrem, libro 2. epist. II. & Coelius 8. epist. ad Ciceronem. Vbi hac lege solutos magistratus scribit.

Q

Quina uicenaria. Vide Letoria.

R

Regia de unius imperio. Lata est ineunte regnum Romulo, qua populus omnem ei potestatem in se concessit. Liuius lib. 3 4. Ex utro tandem genere ea lex esse uidetur, quam abrogamus? an uetus Regia lex, simul cum ipsa urbe nata? Quum autem annis amplius D. florente populi Ro. libertate, sopita

pita fuisset, postea D. Augusti & Tiberij dominatu, qui legibus soluti sunt, excitata, subtilius & copiosius quam antea perscripta est. & quo quisq; die successores de mortuorum imperium excipiebant, recitari solebat. quemadmodum ex his eius, ut opinor, reliquijs intelligitur, quæ à me in libro Epigrammatum Romanorum inuenta dignissima uisæ sunt, quæ hunc in locum referrentur. Vidi etiam qui testarentur, Romæ hanc scripturam extare in Basilica Lateranensi, in ære incisam. Est autem huiusmodi, Fœdusue cum quibus uolet facere liceat, ita uti licuit Diuo Aug. Ti. Iulio Cæsari Aug. Tiberioq; Claudio Cæsari Aug. Germanico.

Vtiq; ei senatum habere, relationem facere, remittere, Senatusconsulta per relationem discessionemq; facere liceat, ita uti licuit Diuo Aug. Ti. Iulio Cæsari Augusto. Ti. Claudio Cæsari Augusto Germanico.

Vtiq; cum ex uoluntate auctoritatēue, iussu mandatiue eius, presentēue eo Senatus habebitur, omnium rerum ius perinde habeatur seruetur, ac si è lege Senatus edictus esset habereturue. Vtiq; quos magistratum potestatem imperium, curationēue cuius rei petentes Senatui populoq; Romano commendauerit, quibus suffragationem suam dederit, promiserit, eorum comitijs quibusq; extra ordinem ratio habeatur.

Vtiq; ei fines pomœrij proferre, promouere, cum ex Republica censebit esse, liceat, ita uti licuit Ti. Claudio Cæsari Aug. Germanico. Vtiq; quæcunq; ex usu Reipublicæ, maiestate diuinarum, humanarum, publicarum, priuatarumq; rerum esse censebit ei agere, facere

facere, ius potestasq; sit, ita uti Diuo Aug. Tiberioq; Iulio Cæs. Aug. Tiberioq; Claudio Cæs. Aug. Germanico fuit. Vtiq; quibus legib. plebisue scitis scriptum fuit, ne Diuus Aug. Tiberiusue Iulius Cæsar Aug. Tiberiusue Claud. Cæsar Aug. German. tenerentur ijs legibus, plebisq; scitis, Imp. Cæsar Vespasianus solutus sit: quæq; ex quaq; lege rogatione diuum August. Tiberiumue Iulium Cæsarem Aug. Tiberiumue Claudium Cæsarem Aug. Germanicum facere oportuit, ea omnia Imp. Cæsari Vespasiano Aug. facere liceat.

Vtiq; quæ ante hanc legem rogata acta, gesta, decreta, imperata, ab Imperatore Cæsare Vespasiano Augusto iussu mandatuue eius à quoq; sunt, ea perinde iusta rataq; sint, ac populi plebisue iussu acta essent.

S A N C T I O.

Si quis huiusce legis ergo aduersus leges, rogationes, plebisue scita, senatusue consulta fecit, fecerit, siue quodcum ex lege, rogatione, plebisue scito. S. V E C. facere oportebit, nõ fecerit huius legis ergo, id ei ne fraudi esto, neue quid ob eam rem populo dare debeto, neue cui de ea re actio, neue iudicatio esto, neue quis de ea re apud * ci finito. Hæc ex Epigrammatu antiquorũ lib. Vlp. autem in l. 1. D. De cõstit. princ. hanc legẽ significat, quũ ita scribit, Quod principi placuit, legis habet uigorem: utpote quum lege Regia, quæ de imperio eius lata est, populus ei & in eum omne suũ imperium & potestatem conferat. Quod Iustin. totidem uerbis in titul. De iure natur. & gent. transscripsit. Hanc autem Alexander Imperator legem Imperij appel=

appellare uidetur in l. 3. C. de testamentis.

Regia de mortuo inferendo. Tullit.

Ne mulier quæ prægnans mortua sit, humetur antequa partus ei excidatur. qui contra fecerit, spem animantis cum grauida peremisse uideatur. Martianus l. 2. D. De mort. infer. Hanc autem legem superioris partem fuisse, ridiculum est dicere. tamen si eius auctore nominare difficile est, quum satis constet Regis uerbum cognomē fuisse, non nomen: leges autem ex nominibus appellationē sumpisse. Existimarem igitur Romuli aut Numæ Pompilij legis alicuius, de qua Martianus antea disputarat, partem hanc fuisse: quæ præsertim ad sacra hæc lex pertineat, de quibus quæ leges à Numa constitutæ fuerant, semper obseruatæ sunt. similem Diodorus apud Aegyptios Græcosq; propè omnes legem de mulieribus grauidis rei capitalis damnatis, lib. 2. commemorat.

Remmia. Vide Memmia.

Rhodia de iactu. Latam, opinor, à Rhodijs, & à Cæsaribus receptam. Ut si leuandæ nauis gratia iactus mercium factus est, omnium contributione sarciatur, quod pro omnibus datum est. Paulus l. 1. D. De lege Rhodia. Nisi forte de Rhodijs lata est: & Rhodia sic dicitur, ut Cypria lex (quæ de Cypri rege lata est à Claudio) nominatur in Sextiana & Tribunitia, de Tribunorum potestate in secunda Verrina.

Romulus

Romuleia de sacerdotijs. Vide Manlia.

Roscia Theatralis. Tulit L. Roscius Otho Tr. pleb. L. Metello, Q. Martio COSS. An. DCLXXXII. Vt in Theatro Equitibus Romanis, qui HS. quadringen- ta possiderent, 14. gradus spectandi gratia assignaren- tur exceptis ijs, qui suo fortunae uel uitio decoxissent. Ci- cero Philipp. 2. Asconius in Cornelianam. Flor. epitom. 99. Dio lib. 26. Plin. lib. 7. cap. 20. Iuuenal. Sat. 14. Et Tacitus lib. 15. qui legem interpretatur hanc habuis- se uim, ut Equites non ante plebem, ac separatim, sed cō- fuse tantum quatuordecim ordines haberent.

Roscia de terminis. Eius caput in libro Variorum auctorum De agrorum conditionibus amissum pu- to: ut in Mamilia lege exposui.

Rupilia de iure Siculorum. Dedit P. Rupi- lius Consul cum P. Popillio anno DCXXI. Dedit autē Siculis, de Decem, ut moris erat, legatorum sententia: bello praedonum ac fugitiuorum à se confecto. Cic. Ver- rina 4. Ascon. in eadem. & Valer. Max. lib. 6. cap. 10. apud quem tamen Rutilius perperam legitur.

Rutilia de trib. militum. Tulit C. Rutilius Ru- fus. Festus, Rufuli appellabantur Tribuni militum à Cō- sule facti, non à populo, de quorum iure, quod Rutilius Rufus legem tulerit, Rufuli, ac post Rutuli sunt appella- ti.

Sacra=

S

Sacrata militaris. Tulit opinor, M. Valerius Coruius Dictator An. CD XI. ob militū Capuanorum secessionem. Ne cuius militis scripti nomen, nisi ipso uolente, deleteretur: nequis ubi Tribunus militū fuisset, postea ordinum ductor esset. Liuius lib. 7.

Sacratis. legibus Vestalibus pœna incesti constituta est, ut uiuæ defoderentur. Dionys. lib. 1.

Sacrata Iunia de Tribunis pl. Tulit L. Iunius Brutus, Trib. pleb. primus creatus. Cassio, Comitino COS S. Anno CCLX. Vt plebi sui magistratus essent sacrosancti quibus auxilij latio aduersus Consules esset: ne ue cui patrum capere eum magistratum liceret. Vt neq; priuilegium irrogari, neq; de capite ciuis, nisi comitijs centuriatis rogari liceret. Liuius lib. 2. & Cicero pro Sextio. Dionysius libro sexto, legis uerba hæc refert. Δὴμαρχοῦ ἀπονήσῃ, ὡσπερ ἕνα πολλῶν, μηδεὶς μηδὲρ ἀναγκάσειτω δεῖν, μηδὲ μασιγῶτω, μηδὲ ἐπιτατῆτω μασιγῶν ἐτέρῳ, μηδὲ ἀποκαινύτω, μηδὲ ἀποκτινῆν πελευέτω. ἔὰν δέ τις τῶν ἀπηγορευμένων τε ποιήσῃ, ἐξάγιος ἔστω, καὶ τὰ χρέματα αὐτῆ δήμεῖρος ἔστω, καὶ ὁ πτείνας τινὰ τῶν ταῦτα ἔργα σμένωρ. φόνος καθαρὸς ἔστω. Id est, Ne quis Tribunum ui quasi priuatum quicquam facere cogito, neue uirgis cædito, neue occidito, neue cædi occidiue iubeto. qui aduersus ea fecerit, sacer esto: bonaq; eius Cereri sacra sunt: eumq; occidere

dere ius fasq; esto. *Liuius autem lib. 3. hoc è rogatione carmè edit, Si Tribunos plebis decè rogabo, si quos mi nus hodie decem Tribunos plebis fecerint: hi tum quos sibi collegas cooptasint, ita illi legitimi eadem lege Tribuni plebei sint, ut illi quos hodie Tribuni plebei fecerint.*

Sacratæ autem leges dicebantur (inquit Festus) quibus sancitum erat, Vt si quis aduersus eas fecisset, sacer alicui deorum esset. Sunt qui esse dicant Sacratas, quas plebes iurata in monte sacro sciuerit. Hæc ille. Cicero pro Cornelio perduellionis reo, Tanta igitur in illis uirtus fuit, ut anno XVI. post reges exactos, post nimiam dominationem potentium leges sacratas ipsi sibi constituerent, duos Tribunos crearent, montè illum trans Anienem, qui hodie mons sacer appellatur, in quo armatæ confederant, æternæ memoriæ causa consecrarent. Hæc Cicero. Mirari autem satis non possum, uehementerq; dubitare me fateor uerum ne illud sit quod scribit Diodorus lib. 12. in Auentino fœdere cõprehensum hoc fuisse, uti Tribuni plebis exacto sui magistratus anno, mox totidem alios in annum sequentem designarèt: quod si prætermisissent, illico uiui cõburerentur. sin aliquanto diutius eos in designando dissensio tardaret, interea potestas eis prorogaretur, dum alios crearent.

Satyræ lex. Festus, Saturæ est cibi genus conditi, & est lex multis alijs cõferta legibus. Itaq; in sanctione legum adscribitur, Neue per saturam abrogato, aut derogato. Annius Luscus in ea quam dixit aduersus Tiberium Gracchum, Imperium quod plebs per saturam dederat,

derat, id abrogatum est. & C. Lælius in ea, quam pro se dixit, Dein postera die quasi per saturam sententijs exquisitis in deditioem accipitur. Quidam dicunt esse genus carminis, ubi de multis rebus disputatur. Hæc Festus. Sallustius in Iugurth. ijsdem uerbis, Dein postero die quasi per Satyram legem sententijs exquisitis in deditioem accipitur. Ego legem Satyram fuisse puto, in qua coniunctim multis de rebus una rogatione populus consulebatur. Quod lege Cæcilia & Didia uetitum fuisse Cicero in Orat. Pro domo sua, testatur. Et sententias ferri per satyram, quum ex multis capitibus & si quædam comprobantur, quædam improbantur, iniicitur tamen tabella V T I R O G A S. Iustinianus in præfat. ad Antecessores, §. 2. Et primi anni hoc opus legentibus tradebatur non secundum edicti perpetui ordinationem, sed passim, & quasi per satyram collectum, & utile cum inutilibus mixtum, maxima parte inutilibus deputata. Id est, nullo ordine, sed confuse ac perturbatè, dum modò hinc, modo illinc aliquid decerpitur. quæ studiorum suorum rationem nostri hoc tempore adulescentes in iuris ciuilibus libris sequuntur.

Scatinia de pueris impudicis. Iuuenal. Sat. 2. Sueton. Domitiano. Ausonius, Cicero Philipp. 3. Stupratores autem decem millium pœna coercebantur. Fabius lib. 4. cap. 2. et lib. 7. cap. 4. Cælius lib. epist. fam. 8. ep. 12. Damnatum autem quædam C. Scantiniū Trib. pl. Val. lib. 6. capite primo, testatur.

Scri

Scribonia uitaria. Tulit C. Curio Tribunus pl.
Cælius Epist. fam. lib. 8.

Scribonia de usucapionibus. Tulit (opinor) L. Scribonius Libo, C O S. cum L. Atratino Anno DCCXIX. Ne seruitus usucaperetur. Paulus l. 4. De usurpat. & usucap.

Sempronia de ære alieno. Tulit M. Sempronius Trib. pl. L. Cornelio, Q. Minutio C O S S. Anno DLX. Vt cum socijs ac nomine Latino pecuniæ creditæ ius idem quod cum ciuibus Romanis esset. Liuius libro 35. Cic. de off. 2.

Sempronia agraria. Tulit Ti. Sempronius Gracchus Tribun. pleb. P. Mutio Scaeuola, L. Calpurnio C O S S. Anno DCXX. Ne quis ex publico agro plus quingenta iugera possideret. quorum tamen dimidium filijs habere liceret. Vt si quis latius agrum patefaceret, Triumuiro quotannis data opera creati, iudicaretur quæ publicus ager, quæ priuatus esset. Appian. lib. Emphyl. 1. Plutarch. in Gracchis, Velleius lib. 2. Auctor libri De uir. illust. Cicero in Sextian. & De arusp. resp. Florus Epit. 58. & Siculus Flaccus in lib. De condit. agror. apud quem tamen Ducenta legimus: quum alij omnes aperte Quingenta prodant.

Sempronia de regis Attali hæreditate. Tulit idem. ὅπως τὰ βασιδικὰ γήματα νομιθέντα,
f τοῖς

τοῖς τὴν χώραν διαλαγχάνουσι τῶν πολιτῶν, ὑπάρχει
 χοι πρὸς κατασκευὴν καὶ γεωργίας ἀφορμὴν. Vt pecunia
 Regis Attali qui populum R. hæredem fecerat, ijs ci-
 uibus qui sua lege Sempronia agrum sortiti erant, dare-
 tur ad comparationem instrumentorum & agricultu-
 ræ apparatus. Vt agri Regij à Censoribus locarentur:
 unde uectigal populo penderetur. Plutarch. in Grac-
 chis. Cic. Verr. V. & Florus epitom. 58.

Sempronia iudiciaria. Tulit C. Sempronius
 Gracchus Tribunus pleb. I. Q. Cæcilio, T. Quinctio
 COSS. Anno DCXXX. Vt iudicia quæ semper antea
 penes ordinem senatoriũ fuissent, ad solos Equites trans-
 ferrentur. App. lib. De bello ciuili 1. Asconius in Diui-
 nat. Velleius lib. 2. Tacitus lib. 12. Varro De uita P. Ro-
 mani apud Marcellum in uoce Biceps. Plutarchus autẽ
 in Gracchorum uita Equites trecentos cum Senatorib.
 trecentis mixtos tradit, atq; inter utrosq; communicata
 iudicia: quod falsum est. Hæc enim Liuia lex fuit: ut suo
 loco docebimus.

Sempronia de magistratibus. Tulit idem.
 Vt ex confusis quinque classibus sorte centuriæ uocaren-
 tur. Sallust. in Orat. Cæs. de Repub. Vt cui magistratus
 abrogatus fuisset, ei magistratum iterum capere ius nõ
 esset. qua lege M. Gelanius, cui Ti. Gracchi lege Tribu-
 natus abrogatus fuerat, notabatur. Eam tamen Caius,
 Corneliæ matris precibus, post abrogauit. Plutarchus
 ibidem & alij.

Sema

Sempronia de iure ciuitatis. Tulit idē. Ne de capite ciuis R. iniussu populi iudicaretur, qui indicta caussa in ciuē R. animaduertisset, de eo populi quaestio constitueretur: quod propter P. Popillium latū est. Cicero pro C. Rabirio, Pro domo, Pro Cluentio. & de legib. 3. item Plutarch. in Gracchis. Idē postea lege Porcia repetitum est. Cicero Verrin. 7. O nomen dulce libertatis: ô ius eximium nostrae ciuitatis: ô lex Porcia, legetur; Semproniae. Videtur autem exceptum parricidii his legibus fuisse: cū in Orat. pro Sex. Roscio uetus supplicium commemoretur.

Sempronia de suffragiis. Tulit idem. Ut sortis Latinis ius suffragij ferendi perinde ut ciuibus Romanis esset. idem.

Sempronia de uis Italiae. Tulit idem. Ut uiae in Italia munirentur, sternerentur, lapidib. milliaria discernentibus notarentur, pontibus instruerentur. idē.

Sempronia de coloniis deducendis. Tulit idem. Ut coloniae extra Italiam deducerentur. Paterculus lib. 2. Plutarch. in Gracchis, Appianus in Libya. Florus epit. 60.

Sempronia de re militari. Tulit idem. Ne minores annis 17. ad militiam cogarentur. Ut uestes militibus gratuito & praeter stipendium darentur. Plutarch. in Gracchis.

Sempronia de prouincijs decernendis.

Tulit idem. Vt Senatus quotannis ante comitia consularia designandis Consulibus prouincias arbitrato suo decerneret, quas deinde ipsi designati inter se sortirentur: quod antea uel post designatos, uel post initum Consulatum facere solebat: præterea quum antea Senatus decreto per Tribunos intercedi posset, ne deinceps liceret. Cicero Pro domo sua, In Vatinium, De prouinc. COS. Salust. in Iugurthino. Sueton.

Sempronia frumentaria. Tulit idem iterum Tribun. pleb. M. Fuluius, M. Plautius COSS. Anno DCXXVIII. Vt semisse & triente frumentum menstruum plebi ex publico uiritim daretur. Appian. lib. De bello civili 1. Florus Epito. LX. Cic. pro Sextio, Tuscul. 3. In Bruto. Velleius lib. 2. Plutarch. in uita.

Sempronia de limitibus. Tulit. Vt per actuarios limites populo ius eundi esset, sicut per uiam publicam. Hyginus in libello De limitibus. cōstit. Vide Iulia de limitibus.

Sentia de senatu supplendo. Tulit, opinor, C. Sentius COS. cum Q. Lucretio, Augusto imperante, Anno DCCXXXIII. Vt in numerum patritiorum qui senatui deessent, alij sublegerentur. Tacitus lib. 11. ubi tamen corrupte, meo iudicio, Senia legitur, pro Sentia.

Seruilia agraria. Tulit P. Seruilius Rullus Tr. pleb.

pleb. Cicerone, Antonio COSS. Anno DCXC. Vt quæ post C. Marium, C. Carbonem COSS. publicè data, assignata, uendita, concessa essent, ea omnia eo iure forent, uti quæ optimo iure priuata sunt. Vt Decemuiri cum summo imperio crearentur, qui totius Italiæ, Syriæ, Asiæ, Libyæ, & prouinciarum quas nuper Pompeius subegerat, uenderent, ex eaq; pecunia agros colonis quos arbitrato suo quò uellent deducerent, mercarètur. Lex Cicerone dissuadente perlata non est. Hoc tamen uisum est ex illius contra legem orationibus describèdum esse.

Seruilia de ciuitate. Tulit C. Seruilius Glaucia Trib. pleb. Vt Latinis ius esset ciuitatis assequendæ in locum eius, quem, accusando, repetundarum damnassent. Ascon. pro Scauro. & Cic. pro Balbo.

Seruilia repetundarum. Tulit idem. Vt reus comperèdaretur: quum antea uel iudicari primò posset: uel Amplius pronunciari. Cic. Verr. 3. Pro Posthumo, Pro Scauro, & in hanc Ascon. Valer. lib. 8. cap. 1.

Seruilia iudiciaria. Tulit Q. Seruilius Cæpio COS. cum C. Atilio, Anno DCXLVII. Vt iudicia quæ lege Sempronia ad solos equites translata erant, ordini Senatorio communicarentur. Tacitus lib. 12. Cic. 1. De arte rhet. 2. De orat. In Bruto, in Or. pro Scauro, & ibidem Ascon. Imparè autè & minorem fuisse Senatorum numerum ex eo constat, quod Lege Liuia quæ proximè infsecuta est ex æqua parte communicata sunt. &

opinor hoc esse quod Florus in Epit. de trecentis Senatoribus cum sexcentis equitibus commixtis ad Legem Semproniam referebat. Lib. 60.

Sextia Licinia de sacerdotijs. Tulere L. Sextius, C. Licinius Trib. pl. P. Manlio Dictatore. Anno CCCLXXXV. Vt pro Duumviris sacris faciundis, Decemviri ita creentur, ut pars ex plebe, pars ex patribus fiat. Livijs lib. 6.

Sextia de magistratibus. Tulit idem L. Sextius, M. Furio Dictatore V. Anno CCCLXXXVI. Vt consul unus è plebe crearetur: qua de caussa uicissim cōcessum à plebe nobilitati, ut Prætor unus qui ius in urbe diceret, ex patribus crearetur. Livijs lib. 6.

Sulpitia de iure ciuitatis. Tulit P. Sulpitius Trib. pl. Q. Pompeio, L. Sylla COSS. Anno DCLXV. Vt exules reuocarētur, Noui ciues libertiniq; distribuerentur in tribus. Florus epitom. 77. Plutarch. in Sylla.

Sulpitia. Ser. Sulpitius Galba Pr. An. DCXCIX. Vt C. Pontinio proconsuli quo die urbem triumphās ingrederetur imperiū esset. Cic. li. 4. ad Att. Dio lib. 40.

Sulpitia de ære alieno. Tulit idem. *μολέναι συγλητικόν ὑπὲρ διχιλίας δραχμῶν ὀφείλειν.* Ne quis Senator supra duo millia drachmarū deberet. Plutarchus in Sylla.

Sul-

Sulpitia de bello Mithridatico. Tulit *idem*.
 Ut Sylla, cui Asia prouincia obuenerat, ut bellum Mi-
 thridaticum administraret, imperium abrogaretur, &
 C. Mario mandaretur. Velleius libro 2. Florus epitome
 77. Plutarchus in Sylla, & Mario, & Appianus De
 bell. ciuil. 1.

Sulpitia de bello Macedonico. Tulit P. Sul-
 pitius Consul cum C. Aurelio, Anno DLIII. Vellent iu-
 berēt Philippo regi Macedonibusq; qui sub regno eius
 essent, ob iniurias, armaq; illata socijs populi R. bellum
 indici. Liius lib. 31.

Sulpitia Sempronia de templis & aris. Tu-
 lere ex S. C. P. Sulpitius, P. Sempronius C. O S S. An-
 no CDXLIX. Ne quis templum aramue iniussu Sena-
 tus aut Tribunorum pleb. maioris partis dedicaret. Li-
 uius libro nono.

T

Talaria, de talorum lusu. Nominatur a
 Plauto in Milit. glor.

Atq; adeò ut ne legi fraudem faciam talaris:
 Accuratote, ut sine talis domi agitent conuiuina.
 Facetè ad legem aliquam de alea ueterem alludit, qua ta-
 lorum lusus conuiujs interdicebatur: Publiciam fortè
 aut Titiam. Nam sumptuariæ leges, quibus hanc non-
 nulli attribuant, de sumptibus, ut opinor, tantummodo
 eauebant.

Tarpeia de multa. Vide Ateria Tarpeia.

Terentia Cassia frumentaria. Tulere M. Terentius Lucullus, C. Cassius C O S S. Anno DCXXX. Vti frumenti alteræ decumæ à prouincijs coemerentur precio in modios HS. trium constituto: item ut ciuitatibus æqualiter imperaretur precio in modios singulos HS. quatuor constituto. Cicero Verrina 5. & 7.

Terentia de legibus consularis imperij. Tulit C. Terentius Arsa Tribun. pleb. Lucretio, Veturio C O S S. Anno CCXC. Vt quinq; uiri crearentur legibus de imperio Consulari scribendis, ne ipsi libidinem ac licentiam suam pro lege haberent. Dionysius libro decimo. Liuius libro 3. qui tamen perlatam non fuisse affirmat. Corruptè autem antea Terentilla uocabatur.

Titia de lusu. Tulit. Ne quis in pecuniam luderet, sponsonemue in ludo, nisi qui uirtutis causa susceptus esset, faceret. Martianus l. 3. D. De aleator.

Titia de triumuiratu quinquennali. Tulit P. Titius Trib. pl. Vt Tresuiri Consulari potestate cõstituentur Reipub. in quinquennium crearentur, Cæsar, Lepidus, & Antonius. Appianus De bell. ciuil. 4. & Florus epit. CXX.

Titia

Titia de donis & muneribus. Tulit L. Titius, Ne ob orandam causam pecuniam donumve patroni acciperent. Tacit. lib. II. & Aufonius.

Jurisconsulto cui nubit adultera coniux

Papia lex placuit, Julia displicuit.

Queritis unde sit hæc distantia, semivir ipse

Scantiniam metuens, non metuit Titiam.

Eum notat, qui à clientelis inops, nec donum nec munus ab ullo capiebat.

Titia agraria. Tulit, opinor, Sex. Titius Trib. pleb. M. Antonio, A. Posthumo COSS. Anno DCLIII. Ut uestigal agris publicè assignatis impositum Quæstor colligeret. Cicero lib. 2. De orat. pro Muræna. Valer. lib. 8. cap. 1.

Thoria agraria. Tulit Sp. Thorius Trib. pleb. Ne agri amplius diuiderentur, sed possessoribus in ijs relictis, uestigalia pro ijs penderentur, eaq; pecunia populo diuideretur. τὸν μὲν γὰρ μινέτι διανεμῆν, ἀλλ' εἶναι τῶν ἐχόντων, καὶ φόρος ὑπὲρ αὐτῶν τῷ δήμῳ κατατίθεσθαι, καὶ τὰδε τὰ χήματα χωρεῖν ἐς διανομὰς. Hæc Appian. lib. De bello ciuil. 1. qui subiungit nõ multo post latam fuisse legem qua uestigal illud abrogatum est. At Cicero in Bruto lege Thoria id factum tradit. Sp. Thorius, ait, satis ualuit in populari genere dicendi, is qui agrum publicum uitiosa & inutili lege, uestigali leuauit. Idem præterea in lib. De orat. 2. scribit Lucilium lege Thoria postulatum fuisse, quòd ab eius pecore agri

publici depasti essent. Corruptè autem apud Appianum Borius legitur, pro Torius: ut alia in hoc genere quàm multa.

Trebonia de Tribunis pl. Tulit L. Trebonius Trib. pleb. Herminio, Virginio C O S S. Anno CCCV. Vt qui plebem Romanam Tribunos pleb. rogaret, is usq; eò rogaret, dum X. Tribunos pleb. faceret. Qua lege Tribunorum cooptatio collegio adempta in populum R. translata est. Liuius lib. 3. & 5.

Trebonia de Cæsare. Tulit A. Trebonius Trib. pleb. Pompeio, & Crasso iterum COSS. Anno DCXC VIII. Vt Cæsari imperium in Gallia in aliud quinquennium quàm quod ei Vatinia lege concessum erat prorogaretur. Ita Trebonius Senatui successoris mittendi potestatem adimebat. Cic. lib. ad Att. 7. 8. 9. 10. Item Flor. Epit. 105. Plutarch. in Pomp. & Cat. Vitens. Dio libro 39.

Trebonia de Pompeio. Tulit idem. Vt ijs Consulibus Syria & Hispania prouinciæ in quinquennium darentur. Plut. in Pompeio.

Tribunitia lex dicitur quæ de Tribunorum potestate lata est. Festus lib. 17. Homo sacer is est, quem populus iudicauit ob maleficium, neq; fas est eum immolari: sed qui occidit, parricidij non damnatur. Nam lege Tribunitia prima cauetur, Si quis eum qui eo plebiscito

sacer

facere sit, occiderit, parricida ne sit. Quibus uerbis Fe-
 stus Sacratam Iuniam quam suo loco exposuimus, signi-
 ficat. Cicero Verrina 2. Vident adhuc post legem Tri-
 bunitiam unum Senatorem uel tenuissimum esse dan-
 natum. Quibus uerbis Pompeiam legem intelligit.

Tribunitia lex nominatur, à Pomponio dicam,
 an Triboniano? in l. 2. De orig. iuris, ferè initio. Exa-
 ctis deinde Regibus lege Tribunitia omnes leges hæ ex-
 oleuerunt. At lata ea lex est à Iunio Bruto Consule, non
 Tribuno: uti Liuius testatur. Rursus quod nonnullis pla-
 cet, à C. Terentio Arsa Tribuno pleb. latam esse, Lucre-
 tio, Veturio C O S S. Anno CCXC. quo anno scri-
 bit Liuius latam fuisse legem ab illo, Ut Quinqueuiri
 crearentur legibus de Imperio Consulari scribendis:
 non satisfacit. disertè namq; Liuius perlatam eam le-
 gem non fuisse affirmat. Cessit, inquit Liuius, ad ulti-
 mum maiestati Tribunus pl. & desistit. Videndum ergo
 an apud Pompeium mendum sit, & legendum **LEGE**
BRVTI IVNIA.

Tullia de legationibus liberis. Tulit M.
 Tullius Cicero Consul cum M. Antonio, Anno DCXC.
 Ne sicut antea infinitum, sed annuum tempus earum ef-
 set. Idem lib. De legib. 2.

Tullia de ambitu. Tulit idem. Ne quis munus
 gladiatorium biennio quo magistratum petierat, peti-
 turusue

turúsue erat, ederet, nisi ex testamento præstituta die. Vt senatoribus ambitus damnatis aqua & igni ad annos decem interdiceretur. Vt in plebem pœna grauior esset, quàm lege Calpurnia fuisset. Vt reis morbum excusantibus, pœna certa esset. Cicero pro Muræna, pro Sextio, in Vatin. Dio lib. 37. Dixi munus gladiatorium: cum Munus generatim ludos omnes complectatur. nam quod uir eruditissimus in Sextianam scribit non satis intelligenter fecisse, qui illud in Verrem Vllum munus ædilitatis, de ludis dictum existimarunt, suaq; in scripta retulerunt. Videamus ne Suetonius nobiscum faciat, qui in Nerone, Vespasiano, Domitiano & alibi perspicue munus dixit, cum de gladiatoribus sentiret. Sed Cicero De off. 2. dubitandi causam adimit. Crassus, inquit, finitus est Aedilitio maximo munere. Munus autem id erat, quia suis impendijs ludos dabant.

V

VAleria de prouocatione & libertate populi. Tulit P. Valerius Poplicola C O S. solus, Bruto collega mortuo, Anno CCXLIII. Vt aduersus omnes magistratus, ad populum prouocatio esset. ne quis magistratus ciuem R. aduersus prouocationem uerberare, aut necare, aut pecunia multare uellet. Ne quis Romæ imperium haberet, nisi cui à populo datum esset, sacrumq; esset cum bonis caput eius qui regni occupandi consilia inisset. Vt capitale esset, si quis iniussu populi magistratum adisset. Vt quinq; bouum & duarum ouium multa esset. Vt pecuniæ publicæ in æde Saturni reconderentur, duoq; ærarij Quæstores

stores crearentur. Vt plebs à portorijs & tributis præstandis liberaretur. Liuius lib. 2. Dionys. lib. 5. Plut. in eius uita. Val. Max. lib. 4. cap. 1. Pompon. De orig. iur.

Valeria de prouocatione. Tulit L. Valerius Consul cum M. Horatio, Anno CCCIII. Ne quis ullum magistratum sine prouocatione crearet: qui creasset, eum iusq; fasq; esse occidi, nèue ea cædes capitalis noxæ haberetur. Liuius lib. 3. Dionys. 10. Eodem anno lata fuerat Duilia, qua de Consulibus tantum caebatur. Vide Horatia.

Valeria de prouocatione. Tulit M. Valerius COS. cum Q. Appuleio, Anno CDLIII. Ne quis qui prouocasset, uirgis cæderetur, securiue necaretur: si quis aduersus ea fecisset, improbe facturum. Liuius lib. 10. Diligentius, inquit, quam aliæ sancta est. tertio tum post Reges exactos lata, semper à familia eadem.

Valeria de ære alieno. Tulit L. Valerius Flaccus COS. cum C. Cinna in Marij demortui locum suffectus, Anno DCLXVII. Vt creditoribus quadrans solueretur. Paterculus lib. 2.

Valeria de Syllæ dictatura. Tulit L. Valerius Flaccus Interrex à Senatu proditus, destituta Consiliis ciuitate Carbone & Mario interfectis. Vt L. Sylla perpetuus Dictator Reip. constituendæ causa crearetur, & quæcunq; is aut tanquam Consul, aut tanquam procon-

proconsule gefisset, ratâ essent. Cicero Verrin. 4. in Rullum, Appian. De bell. ciuil. 1.

Valeria de proscriptis. Tulit idem. Ut eorum bona ueneant, qui proscripti sunt: aut eorum qui in aduersariorum præsijs occisi sunt. Ut proscriptiones uenditionesq; ad diem Cal. Iuniarum fiant. Cicero pro Sex. Roscio. ubi contumeliose in Syllam, utrum Valeria an Cornelia dicenda sit, nescire se scribit. In Verri-
na 3. caput Corneliæ memoratur. Ne quis testamento proscriptum iuuaret. Sed ego neq; à Valeria, quæ nomine sic dicebatur, cum re ac ueritate esset Cornelia, id abiudico: neq; ad uerba, sed sententiam legis id refero. nam si aqua & igni eis interdictum erat, nihilo magis testamento, quam inter uiuos eis largiri licebat.

Valeria de iure ciuitatis. Tulit Q. Valerius Tribunus pl. L. Martio, Sex. Iulio COSS. Anno DC LXII. Ut de ijs qui socios ius ciuitatis appetentes clamè palâmue iuuissent, questio haberetur. Appianus libro De bello ciuil. 1.

Valeria de defectione militum. Tulit M. Valerius Coruus Dictator, Anno CD XII. Ne cui militum secessio quam metu supplicij fecerant, quum de Cæpua quæ ipsorum præsidio commissa erat occupanda conspirassent, eorumq; consilium detectum esset, fraudi esset. Liuius lib. 7.

Valeria

Valeria de iure suffragij. Tulit C. Valerius Tappo Tribunus pleb. Valerio, Liuius COSS. Anno DLXV. Vt Formianis, Fundanis, Arpinatibus suffragij latio (nam antè sine suffragio habuerant ciuitatem) esset. Liuius lib. 38.

Varia maiestatis. Tulit Q. Varius propter obscurum ius ciuitatis Hybrida cognominatus, Trib. pl. aduersus intercessionem collegarum. Vt quæreretur de ijs quorum opera consilioue socij contra populum Romanum sumpsissent. Asconius in Orat. Pro Scauro, & pro Cornelio: & in iisdem Tullius. Val. Max. lib. 8. cap. 6. Cicero Tuscul. 2. & in Bruto.

Vatinia de Cæsaris prouincijs. Tulit P. Vatinius Trib. pl. C. Cæsare, M. Bibulo COSS. Anno DCXCIII. Vt C. Cæsari Gallia Cisalpina cum Illyrico in quinquennium sine senatus decreto, & extra sortem mandaretur. Vt ij quos in lege nominabat, Legati, sine Senatus decreto, cum Cæsare proficiscerentur. Vt eidem pecunia ex ærario ad exercitum attribueretur. Vt idem coloniam Nouumcomum deduceret. Tranquillus Cæsare. Pro Balbo, & epist. ad Lentulum. Sallustius in Iugurth. Plutarchus in Vita. & præsertim Cicero in Vatiniana hoc loco, Eripuerasne Senatui prouinciæ, & cet. quo ex loco coniecturam capio locum illum in media Oratione corruptum esse, ubi sic legitur, Eripuerisne partes illo tempore charissimas, partim à Cæsare, partim à publicanis: legendumq;

Partim

Partim à Senatu. Vt partes intelligantur subministrande pecunie, cum Senatus ærarij dispensationem haberet, publicani sæpe Remp. pecunia iuuarent. Mendum ex nota Se. ortum uidetur, pro qua imperitus scriptor Cæsare reposuit.

Vatinia de repetundis. Tulit idem. Vt qui repetundarum reus esset, ei alterna consilia reijcere liceret. Cicero in Vatim. ubi Commodiorem conditionem reiectionis, pro Contentionem legendum arbitror.

Velleia de hæredum institutione. Vide Iunia Velleia.

Villia annalis. Tulit L. Villius Trib. pleb. L. Manlio, Q. Fulvio COSS. Anno DLXXXIII. Quot annos nati, quemq; magistratum peterent, caperentq;. Linius lib. 40. Villius autem Carolus Sigonius uir doctiss. reposuit pro Iulius. Hanc legem significat Ouid. in Fastis, quem ait,

Iura dabat populo senior, finitaq; certis
Legibus est ætas, unde petatur honos.

Annus autem fuit Quæsturæ quidem non ante XXVII. Tribunatus XXX. Aedilitatis XXXVII. Præturæ XL. Consulatus XLIII.

Viscellia de libertinis. Tulit (opinor) L. Viscellius Varro COS. cum C. Fõteio, Anno DCCLXVIII. Ne libertinis hominibus qui ius annulorum aureorum adepti

adepti non erant, eos honores qui ingenuorum proprij sunt capere liceret. Imp. l. unica, C. ad leg. Visell. l. i. C. Quando prin. act. crim. præiud. Vlpianus cap. Inst. 3. Viscellia tamen ubiq; legitur: mendose. quum Viselliorum familia nota sit. cuius erat C. Visellius Varro, Ciceronis Consobrinus, ut constat ex Bruto.

Vnciaria lex. A Festo nominatur tantum libro 19. uideturq; Duilia Moenia De unciario fœnore significari.

Voconia de mulierum hæreditatibus. Tit. lit. Q. Voconius Saxa Trib. pleb. Cæpione & Philippo COSS. Anno DXXCIII. Ne qui census esset, uirginem nêue mulierem supra quadrantem suorum bonorum hæredem institueret: plûsue cuiquam legaret, quàm ad hæredem hæredisue perueniret. Ne fœminæ ultra consanguineos ab intestato succederent. Cicero Verrina 3. De senect. De finib. 2. Dio lib. 56. Gellius lib. 17. cap. 5. Augustin. lib. De ciuit. Dei 3. Florus in Epit. lib. 4. 1. Vbi Volumnius legitur pro Voconius. Paulus libro Sent. 4.

SOLEGV M, QVA=
RVM INCERTA SVNT
nomina, recensio.

L Ex semunciarij fœnoris. Tullit.
T. Manlio Torquato, C. Plautio C O S S. Annø
CDVI. Livijs lib. 7.

Leges de ambitu. Ne quis candidatus nomen
clatore in magistratus petitione uteretur. Plut. in Cat.
Vtic: Vt qui competitorē suum ambitus damnasset, pro
eo substitueretur. Cicero pro Sylla. Vt qui quempiā am
bitus damnasset, eius tribum assequeretur. Cicero pro
Balbo. Vt qui de ambitu damnatus aliū eodem crimine
damnasset, in integrum restitueretur. Cic. pro Cluentio.
Vt accusatori custos apponeretur, qui uideret, quæcūq;
ad accusationē pararet atq; ageret. Plutar. in Cat. Vtic:

Lex de militia. Vt qui ciuē ab hoste seruasset, is ab
Imperatore quercea corona donaretur. Plut. in Coriol.

Lex de carminibus infamibus. Donatus in
Terentiū, Sed quum poetæ abuti licentius stylo, & pas=
sim lædere ex libidine cœpissent plures bonos: ne quis=
quam in alterum carmen infame proponeret, lege lata,
siluere. Lex est accepta, chorusq; Turpiter obticuit,
sublato iure nocendi. Hæc Donatus, ex Horatij lib. De
arte. Idem etiam in lib. Epist. 2. ad Augustū legem ean=
denz

dem, his uersibus significat, *Quinctiam lex
 Poenaq; lata, malo quæ nollet carmine quenquam
 Describi. uertere modum formidine fustis,
 Ad benedicendum, delectandumq; redacti:
 Sed hanc XII. tab. legem esse arbitror, de qua Cic. lib.
 4. de Rep. scribit apud August. lib. De ciuit. 2. Eas au-
 tem leges peculiarem in librum retuli, quem, si Dei uo-
 luntas ferat, absolutis Institut. Commētarijs, perpoliam.*

*Lex de ciuitate Romana. Mutini Libyphœ-
 niq; danda, qui quum ab Annone Carthaginienſium Im-
 peratore cuius præfectus fuerat dignitate sua ſpoliatus
 eſſet, Agrigentum Romanis prodidit. Liuius lib. 27.*

*Lex de Dictatore. Ne Dictatori equum cõſcen-
 dere liceret. Plut. in Fabio Max.*

*Lex de C. Seruilio. Tulit. Cn. Seruilio,
 C. Seruilio COSS. Anno DL. Ne illi fraudi eſſet, quod
 patre qui ſella curuli ſediſſet, uiuo, quum id ignoraret:
 Tribunus pl. atq; Aedilis pleb. fuiſſet, contrà quàm ſan-
 citum legibus erat. Fuerat autem C. Seruilij pater annos
 X. apud hoſtes Boios captiuus. Liuius lib. 27. & 30.*

*Lex de comitijs. Ne in comitijs magistratuũ ab-
 ſentum ratio haberetur. Sueton. & Plutar. in Caſare.*

*Lex agraria paulò poſt C. Gracchi necem lata,
 τὸν γλῶ ὑπὲρ ἡς διεφύροτο, εἰεῖναι πιπράσκειν τοῖς ἐ-
 χροῖσι. ἀπέριτο γὰρ ἐν γράνχῃ τῶ προτέρῃ καὶ τόδε. id*

est, Vt liceret ijs qui agrum lege Sempronia possidebāt, uendere. Hoc enim lex Ti. Gracchi uetabat. Appian. lib. De bello ciuil. 1.

Lex lata Papirio, Caruilio COSS. An. CDXL. Vt qui iuniorū non cōuenisset ad Imperatoriū edictū, quiq; iniussu abisset, caput Ioui sacratum esset. Liuius lib. 10.

Leges de comitijs. Ne is qui comitijs præesset, sui rationem in magistratu petendo haberet. Liuius lib. 10. Ne quis inspiciat tabellam, ne roget, ne appellet. Cicero De legib. lib. 3.

Lex ut rei frumētariæ procuratio Sex. Clodio adempta Cn. Pompeio mandaretur. Cic. Pro domo sua. Plut. in uita. Dio lib. 39.

Lex de repetundis. Vt euntibus in prouincias inquirendi in eos caussa, quos repetundarum reos fecerant, certus comitum numerus esset. Vt literæ ex prouincia deportatæ triduo ad Prætorē deferrētur, iudicumq; signis obsignarentur. Vt accusatori sex tantum horæ darentur. Cicero pro Flacco, ubi recentem hanc legem appellat unde apparet inter Corneliam et Iuliam aliquam fuisse: cum id de neutra intelligi possit.

Lex apud Romanos. Vt neq; libera neq; serua biberet uinum, neq; uerò clarorum uirorum quispian à pube usq; ad XXXV. annum. Aelianus lib. 2.

Lex de magistratibus. Vt numerus liberorū in candidatis præpolleret. Cornel. Tacit. lib. 2. Videtur legis

legis Papiæ Poppeæ pars fuisse.

L. de sacerdotijs. Ne duo ex eadem gente idem sacerdotium haberent. Dio lib. 39.

L. pecuniaria. Ne quis in argento uel auro plus LX.HS. possiderent, quam legem Iulius Cæsar II. COS. confirmauit. Dio. 41.

Lex de Quæstoribus. Vt Quæstoribus anno confecto redire ex prouincia liceret. Plut. in Gracchis.

Lex de militia. Vt ciues R. annos X. cum usque Reip. postularet, militarent. Plutarch. in Gracchis.

Lex, qua Flaminiæ Dialis sacrorum causa in potestate uiri, cætera promiscuo iure ageret. Tacit. lib. 4.

Lex quæ sumptum sepulchrorum definiebat, et qui eum modum superasset, tanta pecunia quantam præter modum impendisset, multabat. Cic. ad Att. lib. 12. epist. 33.

Lex, P. Scipione, C. Liuiio COSS. lata per unum è Tripl. Anno DCVI. Vt Belli Punicæ secundæ administratio P. Scipioni Consuli mandaretur, ut ex delectibus supplementum conscriberet, uoluntarios quotquot posset à socijs acciperet, et ad reges ac ciuitates literas daret inscriptas populi Ro. nomine. Appian. De bell. punicis.

Lex Castrensis apud Romanos. Quæ pro desertore habet, si quis ulterius secedat, quam unde signa audiri possint. Appian. in Libyco.

Lex de Tribunis pl. Εὐ δὴμαρχος ἐκδέοι ταῖς παραγγελίας, τὸν δὴμου ἐν πάντων ἐπιλέγεσθαι. *Vt si Tribunus nōdum promissa præstiterit, eius imprimis ratio à populo Comitijis Tribunitijs habeatur. Appian. De bell. ciuil. 1.*

Lex de triumpho. Ne quis triūpharet nisi qui hostium quinq; millia una acie cecidisset. *Val. Max. lib. 2. cap. 3. & Dio lib. 37. Vt solis Cōsulibus & Ducibus triumphare liceret. Plutarch. in Pomp. & Caton. Vtic. Ne qui triumphaturus erat, ante triumphum urbem introiret. Plut. in Pomp.*

Lex de trigeminis. ἡ κελύσσα, οἷς γένοῦται τρεῖς δῦμοι παῖδες, ἐν τῷ δημοσίῳ τὰς τροφὰς τῶν παιδῶν χρησιμεῖσθαι μέχρι ἡβῆς. *Vt quibus trigemini liberi nati erant, ijs ad alendos pueros sumptus de publico, supeditetur. Dionys. lib. 3. qui propter Horatorum laudem, eam latam, suoq; adhuc tempore obseruatā scribit.*

Lex de uacatione. *Appian. De bello ciuil. lib. 2. sic scribit, οὕτω δήτι ρωμαίοις ἐπίφοβα, ὡς νόμῳ τῶν περὶ ἀσραΐας ἰσρέων καὶ γερόντων ἐγγραφῆναι, πλὴν εἰ μὴ κελτικὸς πόλεμος ἐπίοι, τότε ἢ καὶ γέροντας καὶ ἰερέας στρατεύεσθαι. Vsq; eo, inquit, Galli Romanis terribiles & formidolosi sunt, ut in lege de uacatione militiæ, quæ sacerdotibus & senib. permittitur, illud ascriptum sit, nisi si bellum Gallicum exoriat. tum enim et senes & sacerdotes in militiam proficisci. Liuius quoq; lib. 8. tradit, exorto tumultu Gallico, Mamercum COS. iussum scribere exercitū sine ulla uacationis uenia. quin*
opifi-

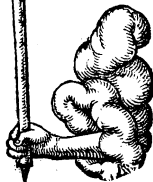
opificū quoq; uulgus, & sellularij, minimè militiæ idoneum genus, exciti dicuntur. Idem præterea lib. 10. Vbi de eodem nuncio commemorat, Senatus, inquit, Iustitia indici, delectum omnis generis hominum habere iussit, nec ingenui modo, aut iuniores sacramento adacti sunt: sed seniorum etiam cohortes factæ, Libertiniq; cēturiati. Plutarch. præterea in uita M. Marcelli, de Gallis loquens: ὅς μάλιστα, inquit, ῥωμαίοι δειῖσαι δολιῶσιν, ἄτε δὴ καὶ τὴν πόλιν ὑπ' αὐτῶν ἀποβαλόντες, ἐξ ἐνεῖντος ἢ καὶ θέμενοι νόμου, ἀτελεῖς εἶναι στρατείας τῆς ἱερέας, πλὴν εἰ μὴ γαλαῖκός τις πάλιν ἐπέλθοι πόλεμος. Id est, Quos maxime Romani metuisse uidetur, quippe à quibus urbe pulsū aliquando fuerant, ac iam tum legem tulerant, ut uacatio militiæ sacerdotibus esset, præterquā si rursus bellum Gallicum exoriretur. Item in Camillo: ὅτι ἡ οὐρὸ φόβος ἢ ἰσχυρὸς, ὥστε θεῖσαι νόμου ἀφεῖσαι τῆς ἱερέας στρατείας, χωρὶς ἂν μὴ γαλαῖκός τις πάλιν ἐπέλθοι πόλεμος. Id est, Tantus erat Gallorum motus, ut legem Romani tulerint, ut sacerdotes militiæ uacationem haberent, præterquam si bellum Gallicū exoriretur. Tumultu tamen, non bello Gallico, hanc fuisse consuetudinem, Cicero Philippica octaua docet, his uerbis: Grauius autem esse tumultum, quàm bellum, hinc intelligi potest, quod bello Gallico uacationes ualent, tumultu

non ualent. Huius legis etiam in ea
pro Fonteio meminit.

F I N I S.

EPISCOP.

06. 0. 11. 3826